

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6.50
za en mesec " " " 2.20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V upravljanju prejemov mesečno K 1.70

SLOVENEČ

Inserati:

Enostolpna petstvrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna petstvrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izven tistih nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne hran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
hran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 183.

Današnja številka obsega 12 strani.

Parlamentarna situacija.

Dunaj, dne 14. maja.

Danes bodo začeli nemški in drugi vladni listi zabavljati zoper Hrvaško-slovenski klub, ker je dr. Korošec v današnji seji načelnikov protestiral zoper to, da bi se budgetni provizorij odkazal odseku brez 1. branja. Vladne stranke očitajo vsled tega našemu klubu, da hoče parlamentarno delo zavirati in utegne s tem povzročiti nevarnost, da vlada budget uveljavi s paragrafom 14.

Mi ne vemo, kakšni so nagibi, ki so naš klub od tega koraka napotili, na vsak način so pa važni in postopanje kluba taktično pravilno. Na vsak način se je danes pokazalo, da brez našega kluba v parlamentu ne gre.

Pravtako pa bo Hrvaško-slovenski klub pokazal svoje opozicijsko stališče tudi v zadevi službene pragmatike. Pragmatika je v sedanjih oblikah za nas nesprejemljiva. Naša opozicija bo stranke prisilila, da se podajo na pot, ki bo sprejemljiva.

Zabavljanje vladnega in od vlade odvisnega časopisja nas zato nič ne briga.

Rudniški zakon.

Dunaj, dne 10. maja 1912.

Dne 9. in 10. tega meseca se je narodno-gospodarski odsek avstrijske poslanske zbornice pečal z rudniški zakon iz leta 1854. Vlada je leta 1909. predložila novelo k temu zakonu, ki pa ni prišla v razpravo. Sedaj je zopet na vrsti novela, ki je predelana in v marsičem izpopolnjena, v marsičem pa slabša od prve.

V Avstriji se premoga veliko premalo izkopje in producira. Uvoz premoga daleč prekaša izvoz. Sami smo navezani na premog iz inozemstva, z Angleškega, zlasti pa z Nemčije. Od kod to? Vsled tega, ker se je polastila naše premogovne produkcije špekulacija. Stvar je taka: Velešpekulanti si zagotovijo pravico do takozvanega prostosleda (Freischurf), to je do ozemlja,

na katerem se jim podeli pravica premog izsledovati. Ti pa naredijo tako, da dobe čim več takega ozemlja v svojo oblast, s tem onemogočijo, da bi drugi ondi kopali in jim konkurirali, dejansko pa premoga ne kopljejo, oziroma le v minimalni meri. Na ta način se produkcija omeji na nekaterne, ki samovoljno producirajo, kolikor hočejo, oziroma kolikor kaže špekulacija. Še hujše pa je, da je večina teh lastnikov Prusov, tako n. pr. v zahodni Galiciji, koder znaša premogovna produkcija, kakor se je leta 1908. izračunalo 24.9 milijonov ton. Ti Prusi so obenem lastniki premoga na Pruskem in skušajo produkcijo urejati seveda v prilog nemški državi in na škodo našo. Na Pruskem se je leta 1911. enajstkrat toliko premoga produciralo kakor pri nas! Pri nas je v zadnjih letih v tem oziru nastopila stagnacija, tako da Nemčija ne samo absolutno, ampak tudi procentualno več in zmirej več producira.

Te razmere so pač nevzdržljive. Špekulanti ženejo cene premoga, kakor hočejo. Zato gre težnja naše postavodaje seveda v prvi vrsti za tem, da dobi produkcijo premoga kolikor mogoče v roke država. To je glavni namen, ki ga ima od vlade zbornici predložena novela, o kateri se zdaj narodnogospodarski odsek posvetuje. Temeljna določba novele je ta, da izsledovanje in produciranje premoga odslej pripada državi. Kaj pa sedanji prostosled? Novela iz leta 1909 je v tem oziru določala, da se čaka tri leta, da začne tisti, ki ima do prostosledstva pravico, premog res kopati, če ne, pripade prostosledstvena pravica državi, sedanja novela pa to dobo razteza na 10 let. V tem oziru je novi načrt veliko slabši od prvega in se je zato večina odseka odločno proti temu izrekla.

Referent o zakonskem načrtu je Poljak, rudarski nadsvetnik Zaránski. Ta mož zastopa interese velepodjetnikov. Zato ni čuda, da je nastal v odseku hud konflikt, ki je prišel danes, dne 10. t. m., do vrhunca.

Zaránski je samo eno dobro stvar predlagal, naj namreč država, ako hoče kak svoj rudnik prodati, prodajo izvrši v sporazumu z deželnim odborom. Poslanec dr. Krek je tu predlagal, naj ima dežela sploh pred-

pravico do nakupa in to je odsek tudi sprejel.

Sicer pa je Zaránski vladni načrt, ki ima že sam veliko hib, še znatno poslabšal. Da je vlada sama dobo, do katere naj se čaka, da prostosledar začne res z izsledovanjem in izdelovanjem premoga, od treh let na deset podaljšala, smo že omenili. Vladna predloga pa nadalje kaže še eno zelo veliko hibo. Kadar namreč lastnik na svojem prostosledu ne dela, mora to vladi naznaniti in prositi da se mu doba podaljša, da prostosled ne zapade državi. Kdaj pa naj se mu dovoljenje da? Vladni načrt pravi, da tedaj, ko more prostosledar dokazati, da mu obrat ne nese dobička! To je naravnost gorostasna določba. To napravi ves zakon naravnost iluzoričen. Zato se je večina odseka postavila na stališče, da se more prostosledarju pravica do prostosleda podaljšati le, ako dokaže, da dela na prostosledu z izgubo. To je obveljalo.

Zaránski pa je izpremenil predlogo bistveno še v tem, da je omejil izključno pravico vlade do prostosledov od uveljavljenja zakona na 25 let. Potem jo zopet izgubi. Seveda je večina to odločno zavrgla. Nadalje je referent zvišal mero ozemlja, ki se da prostosledarjem in končno mu ni všeč mera globe, ki se po noveli naloži prostosledarju, ki vsakega pol leta ne naznani, ali in kako na svojem prostosledu dela. Zakon pravi, da, če v omenjenem roku lastnik tega ne naznani, se naloži globa 10 do 100 K, potem se 14 dni počaka, in če naznani še ni, zapade prostosled državi.

Glede višine globe se je vnela huda debata. Socialni demokrat Diamand je predlagal globo 10 do 10.000 K, Schöpfer 100 do 5000 K, Kolischer 10 do 1000 K. Diamand je pri tem Poljake hudo napadal, za kar je pozneje dobil od načelnika, njegovega sodruga, dr. Ellenboga, grajo. Poljaki so pa v solidarnosti z referentom Zaránskim izjavili, da spričo takih napadov ne morejo pri posvetovanju sodelovati in so narodno-gospodarski odsek in corpore zapustili.

Kako se bodo stvari razvijale dalje, bomo poročali.

Državni zbor.

Dunaj, 14. maja.

Dogodki na Ogrskem.

Novi ministrski predsednik dr. Lukacs ne leži v cvetkah, ampak v koprih. Zapuščina grofa Khuena je jako preporna. Justhova stranka hoče dovoliti brambeni zakon le kot kompenzacijo za volilno reformo. Dr. Lukacs pa ima vezane roke, ker grof Tisza je odločen nasprotnik splošne in enake volilne pravice, obenem pa voditelj vladne večine. Kaj pomaga, ako dr. Lukacs Justhu obljubi povoljno volilno reformo, ako pa se mu v istem hipu skrhna večina. Danes popoldne so prišla poročila iz Pešte, da so pogajanja med Lukacsem in Justhom pretrgana. V petek prične Justhova stranka v zbornici zopet z obstrukcijo proti brambeni predlogi. V četrtek se bodo stranke še posvetovali o nadaljni taktiki, toda malo je upanja, da se posreči kompromis. Ta teden se odloči, ali je že sedaj mogoča brambena reforma v celoti, ali pride vlada s provizorijem za eno leto. Avstrijska vlada se ni še odločila. Dolej so vsi faktorji za to, da se brambena reforma definitivno in hitro reši.

Prememba kazenskega pravnega reda.

Praktični juristi so večkrat izražali željo, naj bi se nekatere določbe kazenskega in civilnega pravnega reda času primerno predurčile. Tako na primer se ne vstevaj čas poštne dostave v rok; ravno tako ne konec roka v nedeljo ali praznik, ampak naslednji dan. Dalje se zahteva, naj se šteje čas za pritožbe šele od dneva, ko se dostavi razsodba. Justični odsek tudi predlaga, da se za pritožbe zasliši tudi zastopnik pritožnikov. Ako se na primer državni pravdnik pritoži zoper odmero kazni, nista zaslišana ne pritožnik ne njegov zastopnik. Vse se vrši v tajni seji. Odsek predlaga, da se zaslišita obe stranki.

Sedaj velja določba, da more senat dovoliti odlog kazni iz družinskih ozirov. Odsek predlaga, da more že sodni dvor prve instance dovoliti obsojenca odlog kazni tudi do treh mesecev. Daljši odlog more dovoliti sodni dvor druge instance. Tak odlog se je dosedaj dovoljeval za kazni v zaporu do šestih mesecev. Odsek predlaga odlog za

LISTEK.

H. Sienkiewicz:

V peščeni puščavi.

Prevedel dr. Leopold Lénard.

(Dalje.)

Linde je imel velike zaloge vsakovrstnih konserv, toda ker se je bal skorbuta, je vsak dan hodil na lov, da bi dobil svežega mesa. Bil je izvrsten strelec, toda premalo previden lovec. In zgodilo se je, da se je pred nekaj dnevi lahkomisljeno približal ustreljenemu mrjascu mdiri, žival je skočila pokonci in mu strašno raztrgala nogo, potem pa potlačila križ. To se je zgodilo čisto blizu tabora in pred očmi Nasibu, ki je raztrgal lastno srajco ter naredil iz nje obvezo, da je ustavil tok krvi, potem pa odpeljal ranjenca v šotor. Toda kri, ki se mu je razlila od znotraj, se je strčila in bolniku je grozilo vnetje.

Stanko ga je hotel na vsak način preobvezati in je rekel, da bo prihajal vsak dan ali pa, da ne bi puščal Nelke pod varstvom samo dveh zamorcev, ga hoče privezati med konje in prenesti na razpeti plahti na višino v Krakov.

Linde je privolil, da ga preobveže, prenesti se pa ni maral dati.

»Jaz vem,« je rekel in pokazal na svoje zamorce, »da morajo ti ljudje po-

mreti, toda dokler ne pomro, jih ne morem pustiti, da bi jih žive raztrgale hijene, katere ponoči samo ogenj zadržuje v oddaljenosti.«

In pričel je ponavljati mrzlično:

»Ne morem, ne morem, ne morem!«

Nato se je pa takoj pomiril in govoril je dalje z nekako čudno mehkim glasom:

»Pridi sem jutri zjutraj . . . imam do tebe prošnjo in ako mi jo boš izpolnil, te bo morda Bog izpeljal iz tega afrikanskega žrela, meni bo pa smrt lahka. Hotel sem odložiti to prošnjo do jutri, toda ker bi jutri lahko bil že brez zavesti, ti povem že danes: vzemi vode v kakšno posodo, ustavi se pri vsakem izmed teh spečih revežev, vlij nanj vode in povej besede: »Jaz te krstim v imenu očeta in sina in svetega duha! . . .«

Tu mu je ginjenje zadušilo glas in je umolknil.

»Vest mi očita,« je nadaljeval čez trenotek, »da se nisem tako poslovil z onimi, ki so pomrli na kozah in z onimi, ki so pospali že poprej. Toda sedaj stojim smrti tudi nad mano . . . in hotel bi . . . vsaj z ostankom svoje karavane odriniti na zadnje voliko potovanje . . .«

To reki je pokazal z roko na razžarjeno nebo in dve solzi sta mu počasi stekli po licih.

Stanko je plakal kot bober.

XXXIV.

Drugega dne je jutranje solnce razsvetlilo čuden prizor. Stanko je hodil ob skalni steni, vstavil se pri vsakem zam

nastop kazni, ako ne presega enega leta.

Važna izprememba je tudi § 401 kaz. pravnega reda, da more kaznjeneec v slučaju smrti ali v drugi važni družinski zadevi do osem dni pretrgati kazni, ki ne presega enega leta. Ako na primer kaznjencu umre žena ali sin itd., po veljavnih določbah ne more iz zapora k pogrebu.

Sodnije so doslej le izjemoma dovoljevale odplačilo denarne kazni v obrokih. Odsek predlaga, da more sodnija vplačilo denarne kazni podaljšati do šest mesecev.

Za obnovitev kazenskega postopanja določa novi načrt osem dni časa, ker je sedanja tridnevna doba prekratka za obširne pritožbe.

Konečno predlaga odsek, da se čas zapora v preiskavi in pripora šteje v kazni, ako obsojenec ni sam zakrivil zapora v preiskavi. Vsem tem predlogom je zbornica danes soglasno pritrčila.

Zakotni tiskovni stroji.

Kazenski zakon iz leta 1852 določa kazni za uporabo zakotnih tiskovnih strojev. Že nad deset let je v državnem zboru na dnevnem redu zahteva, da se ta kazni odpravi. Danes je zbornica sprejela nov načrt zakona. Društva, trgovci itd., potrebujejo razmnoževalne stroje, mnogi niti ne vedo, da to prepoveduje § 327 kaz. zakona. Vlada se ne upira zahtevi, da se ta določba razveljavi. Ima pa pomisleke z ozirom na tiskovno obrt. Mogoče je namreč, da bi zasebniki take stroje tudi izrabljali za plačilo. Zato vlada zahteva, da mora zasebnik dobiti še posebno dovoljenje od politične oblasti za uporabo večjih strojev; le za male razmnoževalne stroje ni potreba dovoljenja. Zbornica je temu pritrčila.

Pota za silo.

Lastniki gozdov se večkrat pritožujejo, da iz svojih gozdov ne morejo izvažati lesa ali kamenja iz kamenolomov v gozdu. Zakon z dne 7. julija 1896 št. 140 ne pozna potov za silo, gozdni zakon pa politične oblasti prestrogo tolmačijo. Justični odsek predlaga, da se razveljavi zadnji odstavek § 1. zakona iz leta 1896.

Poslanec Pišek je toplo priporočal to izpremembo, rekoč: Paragraf 1. zakona iz leta 1896 določa, da more lastnik zemljišča zahtevati pri sodniji pot za silo čez tuje posestvo, ako je nujna potreba. Zadnji odstavek tega paragrafa pa pravi, da ta določba ne velja za taka pota iz gozdov. Ta pomanjkljiva določba je večkrat povod za dolge in drage pravde. Ako se črta ta določba v omenjenem zakonu, potem bodo mogoče tudi iz gozdov doseči pota za silo. Paragrafa 24. in 25. cesarskega patenta z dne 3. decembra 1852 sta preokorna in ne odgovarjata potrebam. Poleg tega oblasti še prestrogo tolmačijo te določbe. Navesti hočem v dokaz dva slučaja: V neki občini je imel posestnik na sosedovem zemljišču vknjiženo servitutno pravico do pota za silo. Kupil si je kravo, toda sosed je ni pustil gnati po svojem zemljišču in tožil zaradi motenja posesti. Sodnija je razsodila, da more prvi posestnik pač voziti po sosedovem zemljišču, ne pa krave gnati.

boju, stekel v džunglo in se ni več vrnil. Bili so pa tudi taki, ki so umirali na svojem prostoru, nekateri so pa tekali na slepo okrog in si razbijali glave ob skale v samem taboru ali v njegovi bližini. Te je moral Kali pokopavati. Čez dva tedna je ostal samo še eden, toda tudi ta je kmalu umrl v spanju — vsled oslabiljenja.

Slednjič je prišel čas, da bi razbil skalo in osvobodil kinga. Bil je že tako udomačen, da je Stanka na njegovo povelje prijel s trobco in ga položil sebi na vrat. Navadil se je tudi nositi bremena, katera mu je Kali po bambusovi lestvici nalagal na hrbet. Nelka je trdila, da je to zanj pretežko, v resnici je bilo pa zanj vse kot muha in šele zvečnji podedovani po Lindeju so predstavljali zanj resnejši tovor. S Sabo, pri čigar pogledu je kazal od začetka velik nemir, se je že popolnoma sprijaznil in igral se je z njim na ta način, da ga je s trobco prevračal po tleh. Saba se je pa delal, kot da ga grize. Včasih je pa nepričakovano polil psa z mrzlo vodo, kar je ta smatral za jako neumno šalo.

Zlasti je pa veselilo otroka da je razumna in preudarna žival razumela vse, kar sta od nje želela in je poslušala ne samo vsako povelje, ampak tudi vsako naročilo in takorekoč vsak migljaj. Pod tem ozirom prekašajo sloni neizmerno vse druge domače živali in King je brez primere prekašal Sabo, ki je na vsa opominjevanja Nelke migal z repom, potem pa delal, kar je hotel. King je čez nekaj tednov dobro spo-

znal, da je na primer oseba, katero je treba najbolj ubogati Stanko, a oseba, za katero vsi najbolj skrbje — Nelka. Poslušal je torej najbolj Stanka, ljubil je pa najbolj Nelko. Za Kalija se je manj briga, Meo je pa popolnoma preziral.

Rdeči križ.

Pri razpravi o vladnem predlogu, da se znamenje in ime »Rdečega križa« štiti, se je oglasil k besedi dr. Jankovič:

Pozdravljal je postavbo kot potrebno, da se zabrani zloraba znamenja in imena Rdečega križa v trgovske svrhe. Zajedno je odločno protestiral, da se znamenje križa, tega simbola krščanstva, tako žaljivo in izživajoče uporablja pri raznih umazanih takozvanih higijskih gumijevih preparatih, kar bi se moralo postavno sploh popolnoma zabraniti in prepovedati. Naslikal je delo Rdečega križa v časih miru, primerjal delo društva Rdečega križa v Nemčiji in Belgiji in dokazal, da avstrijska družba niti izdaleka svojih dolžnosti v tem oziru ne izpolnjuje. S tem, da se je ustanovilo nekaj hiš za vzgojo bolniških strežnic v Pragi, Celovcu, v Gradcu itd., da so se organizirale rešilne štabije v velikih mestih in da se je zasnova mal sanatorij Rdečega križa v Pragi, se je za javnost relativno malo storilo. Pred vsem je treba organizacije bolniških strežnic na deželi, kjer je potreba največja in najnujnejša. Na Bavarskem in Badenskem je taka organizacija v krasnem razvitku in se izborna obnese. Treba je nadalje večje pozornosti, da se omeji razširjenje tuberkuloze, posebno v pokrajinah, kjer se ta strašna morilka širi po izseljencih, ki se bolni vračajo iz Nemčije in Amerike v domovino. Društvo Rdečega križa v Nemčiji je svoje delovanje tudi razširilo na zavešča za otroke, na oskrbovanje mater in dojenčkov, razširilo je prvo pomoč pri nesrečah v obliki rešilnih aparatov, tudi takih, ki vsebujejo vse, kar je za porod potrebno. Tako ravnaje avstrijske družbe Rdečega križa bi populariziralo njihove zavode in prostovoljne doneske izdatno povišalo. Konečno je staval sledečo resolucijo, ki se je tudi sprejela:

»Vlada se poziva, da skrbi za urejevanje bolniškega oskrbovanja na deželi, da v ta namen zelo energično podpira vsako humanitarno društvo, ki si je stavilo za nalogo, da podpira bolniško oskrbovanje, in skrbi za dovolj veliko število bolniških strežnic. Vlada naj tudi stopi z društvom Rdečega križa v zvezo, da se reorganizira po bavarskem vzorcu.« (Živahno pritrdjevanje.)

Odsek za kanale.

Danes se je zbral odsek za kanale. Predsednik je češki agrarec Udržal, podpredsedniki nemški agrarec dr. Schreiner, dr. Korošec in poljski soc. demokrat Daszynski. Poročevalca sta dva, za večino, ki hoče ka-

nale, poljski poslanec dr. Rosner, za manjšino baron Fuchs.

Marijanske kongregacije.

Tirolski svobodomislec dr. Kinz je v zadnji seji ustavnega odseka v društveni zakon vthotapil dostavek, ki bi ga mogli vporabljati proti marijanskim kongregacijam. Poslanec Jarc je predlagal v današnji seji ustavnega odseka, naj se glasovanje obnovi. V razpravi, ki se je razvila, je povdarjal načelo, da kongregacije niso društva, ampak verske vaje. Večina odseka se je nato izrekla proti Kinzovemu stavku in vsprejela besedilo, slično sedanjemu zakonu.

„Slovenska Straža“.

Kot Slomškov dar:

Slovenski tarokisti v Kropi 4 K. Fran Ropret, podobar, Bled 50 v. Ludovik Sevar, Rakek 2 K. Ed. Schott, gimnazijski sluga, Rudolfovo 2 K. Ivan Pregelj, Scharding, 6 K 50 v. Ivan Križnar, krovec, Ljubljana 2 K. A. Leuz, bogoslovec, Gradec 40 v. Dr. Fran Grivec, profesor bogoslovja, Ljubljana, 10 K. Stanko Premrl, stolni pevovodja, Ljubljana 2 K. Josip Primožič, veleposestnik in gostilničar, Pristava 13 K. Josip Zakotnik, št. Vid nad Ljubljano 5 K. I. Prajnik, Sinčaves, Koroško 1 K. Janko Levičar, c. kr. narednik, Krško 2 K 20 v. Julij Klemenc, mesar, Ljubljana 2 K. Josip Lavrič, župnik, Breznica 2 K. Vesela družba pri »Remanu« v Radovljici 1 K 80 v. Josip Korsič, namestniški sluga, Trst 2 K. Josip Skvarč, Sv. Lovrenc v Slovenskih goricah 1 K. M. Kelemina, župnik, št. Ilj v Slovenskih goricah 2 K. Anton Kocjančič, župnik, Mirna, Dolenjsko 2 K. Fran Willenpart, deželni nadoficijal, Ljubljana 3 K. M. Ražun, župnik, Sv. Jakob v Rožu 5 K. Ivan Plahutnik, župnik, Motnik 2 K. Janez Bergant v Moravčah 1 K. Fran Kadunc v Krašnji 2 K. P. Švegelj, župnik, Movraž p. Buzet 10 K. Mici Brsuc, Ljubljana 1 K. Neimenovan 5 K. Ivan Karlin, župnik v p. Škofja Loka 5 K. Mat. Kaki, Velikovec 2 K 50 v. Ivan Vogrinc, kaplan v Braslovčah 10 K. I. Laznik, župnik Slavina, p. Prestranek 4 K. Anton Abram, kurat, št. Peter na Krasu 4 K. Angel Casagrande, Ajdovščina 5 K. Josip Černko, župnik v p. Studenec pri Mariboru 1 K 50 v. Josip Klina, posestnik, Jesenice 1 K. Fran Javšovec, superior pri Sv. Jožefu v Celju 10 K. Friderik Kukovič, župnik, Dobrna, ob priliki pogreba veleblage gospe Avguste Kranjc, ker se ni mogel udeležiti pogreba 5 K. Ivan Može, pek, Sušak—Reka, 10 K. I. Lavrič, Ljubljana, 15 K. Jernej Voh, kanonik v Karlovih Varh, Češko 1 K 10 v. Josip Dular, mlinar, Vavtavas 4 K. Dr. Ivan Slogar, Dunaj 2 K. Ferd. Pšunder, mestni vikar, Ptuj 6 K 60 v. Andrej Fišer, župnik, Ribnica na Štajerskem, 5 K. Dar narodnih svatov na gostiji Golob-Murko v Verjanah pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah 6 K. Dr. Karol Capuder, Kranj 1 K. Fran Predalič, Ljubljana 3 K. Anton Zajc, revizor dež. naklade, Ljubljana 6 K. Uršula Verbajš, Ljubljana 1 K. Jurij Rozman, župnik, Kovor 8 K. Anton Knaflič, Luščekavas 5 K.

Dar hranilnice:

Hranilnica v Žireh 5 K.

V spomin pokojnega g. Josipa viteza

Gorupa pl. Slavinjskega,

darovala obitelj »Slovenski Straži« 1000 K. — Slava spominu slovenskega mecena, hvala njegovi blagorodni rodbini, ki ima srce tudi za trpečega brata!

Društva za »Slovensko Stražo«:

Izobraževalno društvo Rateče p. Belapeč 1 K 60 v.

Iz nabiralnikov:

Iz nabiralnika podružnice »S. S.« v Podragi 11 K. Iz nabiralnika »S. S.« v gostilni Avg. Janca, Col nad Vipavo 7 K 78 v. Iz nabiralnika »S. S.« društva sv. Marte, Gradec 6 K 41 v. Iz nabiralnika »S. S.« v gostilni Frana Učakar v Moravčah 10 K.

Prispevki podružnic:

Po podružnici v Konjicah, darovala Marija Lederleitner 1 K. Na gostiji Janeza Klančnik in Julijane Arbeiter 7 K. Podružnica v Podragi 15 K 50 v. Podružnica Sv. Jurij ob Taboru 50 K.

V mesecu prerojenja, spominjamo se vsi prerojenja našega naroda, katerega »Slovenska Straža« kliče k novemu življenju! Mesec maj so si izbrali naši narodni sovražniki, da vsak izmed njih prispeva za nemški »Schulverein«; tudi vsakdo izmed nas naj v mesecu maju spomni se »Slovenske Straže« in naj zanjo nabira!

Iz Belokrajine.

Turek je utonil v Kulpi v nedeljo, dne 12. maja. Delal je pri železnici. Star je bil šele 15 let. V nedeljo popoldne se je šel kopat, pa ni znal plavati, in vrhutega ga je prijel še krč, in postal je žrtev zapeljive Kulpe. Pripeljali so ga na metliško pokopališče v mrtvašnico. Njegovi tovariši so ga žalostni spremlili.

Novi župan v Metliki. Dr. Weibl je že začel dajati razne privilegije svojim, drugače je pa silno strog. Gostilne se morajo zapirati, a tako, da smejo biti do 11. ure odprte, o polnoči pride redar gledat, če so zaprte, oziroma opozoriti, da se zapro, in če se do jutra ne zapro, tudi ni nič napačnega.

Zapostavljeni siromaki. Pred volitvijo se je grozilo siromakom, da ne dobe podpore od občine, če bodo volili s S. L. S. In res hočejo to grožnjo izvršiti, zakaj naše siromake zapostavljajo, ubožna spričevala pa dajo čvrstim mizarjem in sodarjem.

Občina je začela prodajati svojo posest (?). Čemu? Ali ji primanjkuje 50 K. Menda ja ne, saj ima vendar malenco, ki ji nese vsako leto nekaj zgube in lep log, ki postaja bolj in bolj ne-log. Morda se pa le s prodajo tajniško mesto odprodaja, saj ljudje govore tako. — Čuje se, da se namerava ustanoviti v Metliki druga lekarna. Ne vemo, ali je to res. Ljudje pravijo, da bi bilo to saj dobro, ker bi tako ceneja zdravila dobivali. O ljubo zdravje!

Prva dolenska posejilnica je izdala svoj letni računski zaključek. Lansko leto je imela velik promet. Čudno se nam zdi, da ima 103.000 K in nekaj

čudna je ta številka. — Gospod poštar Franc Guštin je baje odstopil od prve dolenske posojilnice kot ravnatelj. Ali se je naveličal, ali pa ima preveč dela v uradu.

Evharištni kongres.

Ker je ravno čas nabiranja udeležencev za kongres, naj bodo — da ne bo kakih dvomov in zmot — tukaj še enkrat skupno navedena potrebna pojasnila:

1. **Pristopnina** znaša 10 K za vse prireditve kongresa, za knjižico »Vodnik po Dunaju« in popolno, ilustrirano (večinoma nemško) poročilo o kongresu; 6 K za vse prireditve kongresa brez poročila; 2 K za prireditve enega poljubnega dne.

Ljudem, ki »poročila« ne bodo vzeli, naj se priporoča pristopnina šestih K. Priprosti ljudje vsaj poročila ne bodo potrebovali. Za en sam dan pa tudi od nas ne bo menda nihče hodil na Dunaj.

2. **Voznina.** Udeleženci bodo imeli za potovanje na Dunaj in nazaj, in sicer za potovanje tja od 5. do 15. septembra, za nazaj pa od 12. do 22. septembra sledečo znižano vozino:

1. Za vožnjo v I. in II. razredu:

a) za osebni vlak bo plačati polovico voznine, ki je določena za brzovlake,

b) za brzovlak bo plačati celo vozino, ki je določena za poštini vlak v dotičnem razredu.

2. Za vožnjo v III. razredu na osebnih ali brzovlakovih bo plačati polovico voznino osebnih, oziroma brzovlakov v III. razredu.

Voznina bo torej znesla od Ljubljane na Dunaj in nazaj za osebni vlak v I. razredu 45 K 90 vin., v II. razredu 34 K 40 vin. in v III. razredu 17 K 30 vin.; za brzovlak pa v I. razredu 70 K 60 vin., v II. razredu 53 K in v III. razredu 22 K 40 vin.

Za ekspresne vlake ni znižane cene.

Vožnja po znižani ceni se bode smela zahtevati le na podlagi posebne legitimacije. Udeleženci bodo dobili te legitimacije od pisarne za evharištni kongres v Ljubljani.

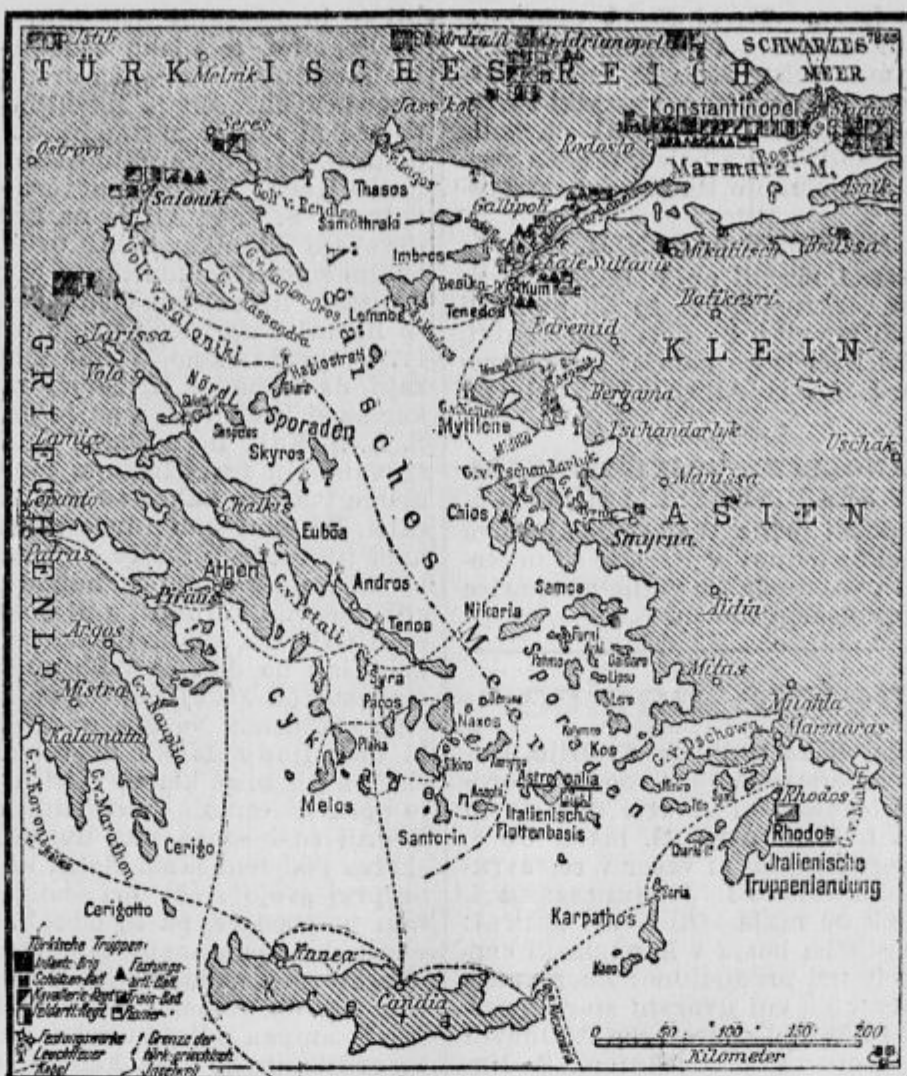
To velja za one, ki se bodo vozili posamezno.

Priredil se bo **posebni vlak**; če bo treba, tudi več posebnih vlakov. Cena vožnji na posebnih vlakih bo ista, kakor gori navedena znižana voznina za osebne vlake z razločkom, da bodo vozili posebni vlaki s hitrostjo brzovlakov.

Posebni vlaki bodo vozili iz Ljubljane po južni železnici. Le z Gorenjskega — če bo ljudi za en poseben vlak, bi morda kazalo bolj po državni.

Udeležbo na kongresu je treba prijaviti najpozneje do dne 6. junija 1912, to je do praznika presv. Rešnjega Telesa pri župnem uradu, v Ljubljani tudi pri drugih nabiralcih ali pa v »Pisarni pripravljalnega odbora za evharištni kongres v Ljubljani, Alojzišče«. Ravno tja naj se tudi pošilja pristopnina in voznina za vožnjo s posebnim vlakom.

Gneča bo na Dunaju tolika, da svetujemo, naj se stari, bolehní in slabotni ljudje nikar ne priglašajo, ker bo treba urnih korakov, da se bo mogoče množici umikati in da se komu kaj žalega

Zemljevid k akciji italijanskega brodovja v egejskem morju.

ne pripeti. Nabiralce prosimo, naj takim priglasecem udeležbo odsvetujejo.

Prosimo pa, naj se udeleži kongresa v častnem številu tudi naša inteligenca.

Vsem, ki se nameravajo udeležiti, svetujemo, da naj s priglasevanjem nikar prav nič ne čakajo, drugače jim ne moremo garantirati za stanovanje. Na Dunaju je veliko število stanovanj že oddanih. Treba se torej žuriti. Čim prej bomo imeli število udeležencev skupaj, tem lažje in gotoveje jim bo preskrbeti stanovanja.

Pripravljalni odbor
za ljubljansko škofijo.

Gospodarstvo.

g **Znižanje obrestne mere.** Angleška banka je znižala svojo obrestno mero od 3½ na 3 odstotke, medtem ko je padel privatni diskont od 3½ na 2½ že teden poprej. Znižanje obrestne mere je posledica ugodnega položaja bančnega zaklada kovin, ki je dosegel 40 milijonov funtov sterlingov, kakoršne višine ne opažamo že nad štiri leta nazaj, da si je bila bančna obrestna mera meseca maja leta 1909 2½ odstotka, torej še za pol odstotka nižja kakor je danes. Kot drugi vzrok znižanja moremo smatrati neodvisnost angleških trgovcev od trgov na celini, kjer pa še vedno vlada precejšnja pomanjkanje gotovine. Avstro-ogrška in nemška državna banka držite še vedno svoj denar po 5 odstotkov, kakor ima tudi francoska državna banka, za Francijo precej visoko mero, 3½ odstotka. Iz Berlina poročajo, da bo izboljšanje denarnega položaja na Angleškem ugodno

vplivalo na Nemčijo, ki se pripravlja polagoma znižati svojo obrestno mero. Kovinski zaklad naše državne banke ne izkazuje posebnega izboljšanja in za enkrat še prav malo kaže, da bo mogoče obrestno mero, ki znaša od 30. septembra 1911 stalno 5 odstotkov, v doglednem času nekoliko znižati. Denar bo ostal še vedno drag.

g **Banka pridobitnih zadrug.** Avstrijska vlada je začetkom maja dovolila osnove »Osrednje delniške banke pridobitnih in gospodarskih zadrug v Carnovicah«; osnovna glavnica znaša en milijon kron.

g **Gojenje sviloprejk na Hrvaškem** izkazuje zadnjih šest let, od leta 1904 do 1910, nekaj nad tri milijone kron. Povprečno se je bavilo z gojenjem sviloprejk na leto pet do šeststo rodbin, ki so pridelale v šestih letih 1.701.227 kg kokonov v povprečni vrednosti kg po 1 K 88 vin. V zadnjih letih je naraslo število svilorejcev na 445%, produkcija je pa kljub temu nazadovala za 16% vsled neugodnega in deževnega vremena. Ves zaslužek, ki so ga prejeli ubožnejši sloji — ki se namreč bavijo predvsem s svilorejo — na Hrvaškem in v Slavoniji znaša za čas od 1904 do 1910 nekaj nad štiri milijone kron.

g **Petrolejski kartel.** Po približno polletnem obstoju je prenehal petrolejski kartel z zadnjim aprilom vsled odpovedi 5 takozvanih unionskih tovarn. Vzrok odpovedi je neznatno zvišanje surovega olja, katero zvišanje naj bi kartel v večji meri prenesel na petrolej. Vlada pa ni dovolila takega povišanja, zato so ravnokar omenjene tovarne odpovedale kartel, ki se je vsled tega razbil. Cene petroleja so padle vsled razdružitve kartela od 35 K na 31,5 K.

g **Avstro-bosanska banka.** Zadnjega aprila je bil v Sarajevu ustanovni zbor avstro-bosanske banke, na katerem je bil imenovan glavnim ravnateljem bivši ravnatelj Jadranske banke v Trstu, Makso Antič. Nova banka ima štiri milijone delniške glavnice ter bo prevzela vse posle sarajevske podružnice dunajske Union-banke, ki je pri novem podjetju z večjim deležem udeležena.

Baron Chiari umrl.

Včeraj dopoldne je zadel barona Chiarija, ki se je nahajal na lovu v visokih Turah pri Triebnu mrtvoud. Dr. Karel baron Chiari je bil rojen 26. majnika 1849 na Dunaju. Studiral je medicino in ko je postal doktor, nekaj časa izvrševal tudi zdravniško prakso. Pozneje se je pa pečal z industrijo in je postal tudi sam tvorničar. Bil je kot zastopnik močne industrijske skupine odposlan v industrijski svet, v železniški svet in v kuratorij avstrijskega trgovinskega muzeja. Severno-nemška mesta so ga kot nemško-nacionalnega kandidata odposlala leta 1897 v državni zbor. Rajnik je bil izvoljen za načelnika nemško-narodne zveze. Ko je Bie nerth razpusil prvo ljudsko zbornico, ni hotel Chiari več kandidirati, najbrže zato ne, ker mu njegova stranka ni hotela ali pa ni mogla preskrbeti gotovega okraja. Pred vsem je Chiari zastopal koristi velike industrije. Spoštovali so ga vse stranke, ker je bil zelo pravičen človek, ljubeznjiv mož, ki je vedno vplival pomirjevalno na razburkane politične valove. Rad bi bil dosegel združitve vseh meščanskih strank proti soc. demokraciji. Dne 28. februarja letos je bil pozvan v gosposko zbornico. Kršč. socialci so rajnega barona Chiarija zelo spoštovali, ker je bil koncilianten mož in ker je vedno nastopal z skupen nastop nemških nacionalcev s kršč. socialci proti soc. demokraciji.

Zopet bitka pariške policije z apaši.

Pariška policija je dognala, kje da se nahaja gospa Don-Don, ki je skrivala avtomobilskega roparja Don-Dona. Sled je vodila v pariško predmestje Nogent-sur-Marne. Dne 14. t. m. popoldne je bila pariška policija obveščena, da se anarhista Garnier in Vallet skrivata v neki samotni hiši Nagent-sur-Marna. Zvečer je policija hišo obkolila. Na policijo so roparji takoj, ko so jo zagledali, iz revolverjev streljali. Policijskega brigadirja Fleurita je zadel krogla in ga tako nevarno ranila, da so ga morali takoj prepeljati v bolnišnico. V Nogent se je takoj odpeljal načelnik pariške policije Guichard, policijski prefekt Lepine in več inspektorjev. Ob šesti uri se je telefonično poročalo, da se vila že oblega in da je padlo že do 100 strelcov. Oblegani apaši se naj- hrabreje branijo. Roparji se nahajajo v neki vili. Iz pritličja so zbežali v prvo nadstropje, kjer se ložje branijo. Zabarikadirali so okna in napravili strelne odprtine, iz katerih streljajo na policijo. **Policija je sklenila, da požene roparje z dinamitom v zrak.** Pozvala je pionirje, ki naj vilo razstrele. Policija je oborožena s karabinci in z revolverji. Streliva ima zelo veliko. O izidu poročamo med telefonskimi poročili.

jo je poslal »Ljudskemu odru«, napisal le tri dejanja. Ni mi znano, kaka je igra v novi obliki. Gotovo je pa boljše kot je bila v stari, ki je imela preveč liričnih scen in v kateri ni prišla pravljica do tiste veljave, ki mora prevečati vso igro. Zdi se mi, da se je dal pisatelj zapeljati od neke moderne struje, ki pretvarja pravljice v realne povesti ali pa združuje pravljici in realni svet v nekako čudno mešanico. Pravljica ostani pravljica! In pri »Zlatorogu« tvori pravljica ozadje, iz katerega se razvija dejanje in postaja od trenutka do trenutka bolj napeto. Zalibog, da kazi precej igro, ker osebe preveč govorijo in premalo delajo. To se je zlasti poznalo v prvotni obliki v dolgem dejanju na planinah, kjer pastirji pojo in se pogovarjajo, pečejo kozla in Joza pripoveduje o Zlatorogu. Te tehnične hibe naj gospod pisatelj odpravi, pa se bo igra priljubila. Škoda bi bilo, da bi ostala le na papirju, ko je tuintam tako polna lepih prizorov. Kako krasna je n. pr. svatba v II. dejanju in pa snubilna pesem Benečanov in odgovarjanje Trentarjev. Ravno tako so lepe druge rentarske pristnonarodne pesmi. Značaj Trentarjev in milje so dobro pogojeni, istotako nasprotje med trdim gorskim ljudstvom in pomehkuženimi Italijani. Kako prekipeva to na dan v oni snubilni pesmi in odgovarjanju Trentarjev! Za primer navedem le eno:

Zbor Lahov:

Ušesa ti krasili
uhani bodo zlati
in prstani bogati
krasili ti bodo roke!

Zbor Trentarjev:

Dekleta naših planin
ne rabijo zlatenin,
srca zlato in oči
vse lepše jim žari!

(Ponovi zbor deklet.)

Vendar bi si želeli tudi v tem oziru še izrazitejšega nasprotja, ki naj bi se pokazalo v medsebojnih in duševnih konfliktih glavnih junakov.

O predstavljanju gre sodba občinstvu. In to je bilo povprečni zadovoljno. Vsem ljudem pa ni mogoče ustreči. Saj je znana povest o očetu in sinu, ki sta gonila dolgouhca v mesto! Igralo se je tudi boljše v nedeljo kot v soboto. O tem so sodili in drugi in nele kritik X.

Marina, Mota in Rikardo — menda tudi Tondar — so bili dobri. To prizna celo X. In če je S. K. S. Z., organizacija, ki ni od danes do jutri, samo da X. njenega pomena najbrže ne pozna ali ga noče poznati, zbrala okrog sebe te moči, je nekaj storila. Če je pa imela pri tem tudi namen tiste rokodelske pomočnike, ki bi zvečer postopali okrog, pritegniti k sodelovanju, ji X. — upamo — ne bo štel v zlo. Vsakdo ve, da brez organizacije dandanes ne dosežemo ničesar. ne na gospodarskem, ne

na političnem, ne na verskem, ne na narodnem in tudi ne na dramatičnem polju! To je jasno posebno onim, ki so izšli iz šole Mahničevih in Krekovihih idej. In da je treba za vsako organizacijo in vsako delo krepke vodilne roke, šolanja in vaje, to je resnica, ki jo pozna vsakdo, ne samo X. A ne le tega, tudi požrtvovalnosti je treba in nesebičnosti pri vodilni roki in pri igralcih. Saj se zida na to vse naše javno delovanje! Če tega ni, razpade vsako delo.

Gotovo je srčna želja vsakega narodno zavednega katol. goriškega Slovenca, da bi imele katol. organizacije lepo dvorano, ki bi bila središče in zbirališče katol. goriškega ljudstva, ki bi bili res nekaj »Ljudski dom«, centrum vseh naših organizacij, ki bodo složno delovale in izločile vsakogar, ki bi se ne strinjal z našimi načeli, iskal le svojih koristi in oviral krščansko-socialni napredek na Goriškem. In v tem »Ljudskem

Mladeniški labor v Smartnem pri Ljubljani.

Sentpetersko okrožje Orlov v Ljubljani vabi na I. mladeniški labor, ki bo v nedeljo, dne 19. maja 1912 v Smartnem pri Ljubljani.

Spored: 1. Ob 9. uri zjutraj dohod Orlov v Jarše, kjer bo govor. Govori predsednik Zveze Orlov br. dr. Lovro Pogačnik. — 2. Ob pol 10. uri odhod z godbo na čelu v Smartno. Ob 10. uri sv. maša na prostem, ki jo daruje predsednik okrožja č. gosp. župnik Janko Petrič. — 3. Po sv. maši labor pred cerkvijo, kjer govori dr. in dež. poslanec in predsednik »Slov. kršč. soc. zveze« dr. Jan. Ev. Krek. — 4. Ob 12. uri kosilo. — 5. Ob 3. uri popoldne šmarnice. — 6. Ob pol 4. uri po šmarnicah veselica. Spored: Godba, petje, kupleti, srečkanje in razno drugo. Iz posebne prijaznosti sodeluje Orlovska godba od Dev. Mar. v Polju, mešani pevski zbor Sentpeterskega prosvetnega društva in pevski zbor izobraževalnega društva iz Most. — Vstopnina k veselici za osebo 30 vin., Orli v kroju so vstopnine prosti. Preplačila se hvaležno sprejemajo. — K obilni udeležbi vladno vabi odbor. V slučaju skrajno slabega vremena se preloži labor na dan 9. junija 1912.

Ves čisti dohodek je namenjen za pogorcelce v Tomačevem.

OGRSKE KRAVJE KUPČIJE.

Ker so se za enkrat izjalovila pogajanja med Lukacem in Justhom, napovedujejo Justhovi, da prično tehnično obstrukcijo. Ogrske stranke pa tudi niso zadovoljne, da bi se le začasno zvišalo število vojaških novincev, ne da bi se obenem tudi uvedla dveletna vojaška službena doba. Popolnoma pa še niso izgubili upanja, da se končno dobi iz sedanjega položaja izhod. Lukacs se namreč danes o položaju še s Polonijem pogaja. V Nagy Enyedu je bil 14. t. m. Lukacs soglasno izvoljen za poslanca.

OGRSKE ZMEDE.

Ogrska vlada namerava predlagati ogrskemu državnemu zboru, da naj se letos dovoli 136.000 rekrutov.

DEMONSTRACIJE V LVOVU.

V Lvovu so 14. t. m. popoldne priredili tehniki pred spomenikom Mickiewicza demonstracijo, ker je ruska duma sprejela helmsko predlogo. Ko je pred spomenikom govorilo več govornikov, so priredili dijaki po cestah velik demonstracijski izprevod.

PROTI PRUSKIM SOCIALNODEMOKRAŠKIM POSLANCEM.

Pruski justični minister je naprosil prusko zbornico, da naj dovoli kazensko postopanje proti socialnodemokratičnim poslancema Borchardt in Lemertu, ker sta motila hišni mir in ker sta se upirala državni oblasti. Zbornica je odkazala prošnjo komisiji, ki so ji izročene zadeve, ki tičejo poslovnika.

LAHI NA RHODOSU.

Iz Skopelj poročajo »Vossischer Zeitung«: Poveljnik skopeljskega armadnega zbora, Ismajil Bazil paša, ki je bil nedavno premeščen iz Smirne, kjer je poveljeval tudi turškim vojakom na Rhodosu, je izjavil: Na otoku

Rhodos imajo Turki 25.000 dobro izvežbanih vojakov z dvema gorskima brigadama. Oboroženo je tudi mohamedansko prebivalstvo. Častniki so tudi izborni. Izmajil paša sodi, da bodo Lahji prestali veliko bojov, preden proderejo v notranje Rhodosove pokrajine.

NEMIRI V ALBANIJI.

Albanci, zbrani pred Djakovom, so se zopet razkropili, ker so jih pomirili turški duhovniki in dostojanstveniki. V okolici Peči je pa položaj še neizpremenjen. Bojev se Albanci in Turki izogibajo.

VAJE ANGLEŠKE VOJNE MORNARICE V SREDOZEMSKEM MORJU.

Angleški princ Waleški, ki biva sedaj nekaj tednov v Parizu, se udeležil velikih vaj angleške vojne mornarice v Sredozemskem morju.

Dnevne novice.

+ **Katoliška unija za Avstrijo**, Dunaj I., Singerstraße 13. Vspored zborovanja delegatov, ki se vsrši dne 29. in 30. maja t. l. Sreda 29. maja. Ob 8. uri zvečer: Pozdravni večer v restavraciji »Johanneshof« I., Johannesgasse 4. Četrtek 30. maja. Ob 8. uri zjutraj: Skupna služba božja v kapucinski cerkvi. Ob 9. uri predpoldne: Zborovanje delegatov v glavni dvorani stare mestne hiše I., Wipplingerstraße 9. Dnevni red: 1. Pozdrav predsednika. 2. Nagovor zastopnika prečastitega episkopata. 3. Temeljna podlaga Unije. Volilni predlogi v centralni odbor in volitve. 4. Referati, katere drže najodličnejši zastopniki različnih avstrijskih narodov. 5. Generalna debata in resolucije. — S. K. S. Z. bodo na zborovanju delegatov zastopali dr. Jan. Ev. Krek, ki ima na zborovanju važen referat in gg. prof. Jarc, Jaklič, Gostinčar, dr. Žitnik.

+ **Sestanek zastopnikov hrvaške stranke prava**. Včeraj so se sešli v Opatici zopet zastopniki hrvaške stranke prava, da se posvetujejo o položaju. Posvetovanje se udeležuje 20 zastopnikov.

+ **Iz deželne odbora**. Deželni odbor je pritrdil preložitvi ceste pod Zagorjem po trasi, ki jo je sklenil okrajni cestni odbor litijski. Uvedlo se bo razlastilno postopanje za potrebni svet.

+ **Liberalci se boje sadov svoje gonje**. Može okoli »Slov. Naroda« in »Dneva« so hoteli napraviti iz Ribnikarjeve aretacije neko častno afero za S. L. S. in poizkušali užgati deželnemu odboru oziroma dr. E. Lampetu nekaj pečat strankarske umazanosti na čelo. Mislimo, da se ta profit, katerega so si upali skovati iz te stvari, po naših pojasnilih ne bo izplačal. Da bo to umetno razburjenje teh gospodov še bolj osvitljeno, naštejemo tukaj samo par ljubeznivosti, ki so jih A. Ribnikarju še leta 1910 povedali. Takrat je »Slov. Narod« pisal, da ga »diči samo posebno razvit čut za dobre službe in korita, da provzroča stranki vedno le škodo, da dela samo zgago in politične oslarije, primerjal ga je »nespametnim otročičem« in pisal je, da se je njegova pamet »pogubila v krtove luknje«. Da, »Jutro« se je v prepiru z »Danom« celo povzpelo do trditve, da so mnoge napredne dame sklenile ogibati se javnih lokalov, v katere je zahajal A. Rib-

nikar in liberalni listi niso smatrali za honestno, to nizko opazko zavrniti. In liberalni gospodje se drznejo po teh dogodkih in osebnih insultih, do katerih se ni noben zastopnik S. L. S. še ponižal, nam nekorektnost in nehonetnost očitati? Liberalci govore o maščevalnosti S. L. S. Ali ni na sodišče kar deževalo Ribnikarjevih ovadb proti našim somišljenikom in to je bilo ljubljanskim liberalcem čisto všeč! Ali niso liberalci uprizarili gonjo proti gosp. Iv. Kregarju samo iz gole zlobe, samo zato, da bi padec Hribarjev maščevali, ker so si izmislili, da ga je provzročila S. L. S. Kdor hoče voditi politiko maščevanja in revanžiranja, mora biti iz druge tvarine, kakor so slovenski liberalci. Dosedaj smo mirno pustili, da so naši ljudje čisto molče prezirali ostudne in gnjusne osebne napade, da so rili liberalni žurnali po njihovem osebnem življenju kakor umazane živali in prinašali na dan še tako malenkostne slabosti, od sedaj naprej pa ne bomo tega več trpeli. Na tisoče tožb in ovadb bi naši ljudje lahko liberalcem napravili, pa jih niso, ker so mislili, da imajo opraviti samo s političnimi čenčami. Zadnji časi so pa nas uverili, da se skriva pod tem samo zloba, ki poskuša najprej svojo srečo pri sodišču, in če tam ne prodere, pa se oddahne v posvanju in nesramnem zasmehovanju v liberalnem časopisju. Proti takim ljudem pa ne pomaga pomilovalen nasmeš, ampak odločna roka. In tako se bo godilo, da bo vsak kamen, ki ste ga na nas vrgli, priletel na liberalne glave.

+ **Srečna liberalna mladina**. Minole dni se je zopet vršila jako značilna liberalna prireditve. Šlo je namreč za to, da se spravi vkup nekaj beličev za revne liberalne dijake. Liberalci so v ta namen priredili — balet, pri katerem so nastopili 8- do 14 letni otroci liberalnih prvaških družin — obojega spola. Že to je — recimo — zanimivo. Še zanimivejša in za liberalni okus in pedagoške zmožnosti še značilnejša pa postane stvar po poročilu, ki ga je priobčil »Slov. Narod«. Poročilo se podrobnost peča z nastopom teh šolskih otrok in govori o prekrasnih oblekah deklic, katere vse imenoma navaža, kakor se v poročilih o velikomestnih balih navažajo imena imenitnih dam in opisujejo njih toalete. To je nekaj za dušo in srce nedoraslega otroka! In pa ta radost in ponos mater, ki temelji na takih velepomembnih in globokih uspehih nedoraslih hčerk in sinov! Imenitno. Ker se je pa koncem koncev pri tej prireditvi le šlo za — kronce, bi bilo zanimivo zvedeti razmerje med dohodki priredbe (»Narod« toži, da je bil obisk slab!) in med izdatki za obleke otrok — in morda tudi mater! — za to prireditve. Ali bi se ne bilo dalo na enostavnejši način zbrati tistih kronc za revne dijake? Pa seveda, potem bi se ne bilo moglo »razstaviti« svojih otrok v prekrasnih oblekah in tudi v listih bi se ne bilo čitalo o tem.

+ **Promocija**. Gospod Hugon Robič bo v soboto, dne 18. maja, ob 11. uri popoldne na graški univerzi promoviran sub auspiciis imperatoris za doktorja vsega zdravilstva.

— **Umrli** je na Dunaju edini sin ministerialnega podtajnika dr. Viktorja Schwegla v 7. letu starosti po dolgi in mučni bolezni.

— **Še dve pri požaru v Tomačevem ponesrečeni osebi**. Včeraj popoldne sta prišli v deželno bolnišnico iz Tomačevga še 14 let stara hčerka gostilničarja Franceta Babnika in 16 let stara dekla pri Francetu Babniku Štefanija Blaž. Obe sta opečeni na obrazu, rokah in nogah. Sedaj je v deželni bolnišnici že šest pri požaru v Tomačevem ponesrečenih oseb.

— **Smrtna kosa**. Iz Branice pri Vipavi: Nadebudni mladenič Leop. Poljšak, načelnik telovadnega oddelka Orel, izdihnil je dne 10. t. m. svojo blago dušo. Pogreb je bil nad vse lep. 50 Orlov v kroju, 10 pevcev in trije duhovniki spremljali so ga k večnemu počitku, zraven pa še množica 800 do 900 drugih okoličanov. Vsem stotera zahvala, zlasti preč. g. župniku iz št. Vida, preč. g. kuratu iz Gabrij, vsem Orlom in požrtvovalnemu pevskeemu zboru »Nanos« iz Goč. Bog plačaj!

— **Konferenca Sodalitatis Ss. Cordis za dekanijo Leskovec** bode prihodnji ponedeljek, 20. t. m., v Sv. Križu pri Kostanjevici. Začetek točno ob 10. uri.

— **Bivši hrvaški saborski poslanec Zagorac**, ki je potoval s profesorjem Stražnickim in Krunoslavom Jandrom v Argentini v svrhu proučevanja izseljeniškega vprašanja, se je vrnil na Hrvaško nazaj.

— **Iz Vinice**. Dne 29. novembra 1911 so bile občinske volitve na Vinici. Kljub strastni agitaciji so bili izvoljeni samo možje, odločni pristaši Slovenske ljudske Stranke, namreč 24 odbornikov in 12 namestnikov. Vsi lažnjivi dopisi v »Slovenskem Domu«, v »Jutru« in v letaku so bili brezuspešni. »Kmečki naprednjaki« so stavili svoje zaupanje v priziv, napolnjen s samimi lažmi in nepoznanjem postavnih določil — svoje nepravilnosti, sleparije in kaznjiva dejanja za časa volitev so lepo molčali —, a c. kr. dež. vlada v Ljubljani je zavrnila točko za točko v njihovem prizivu. — Občinski odbor je izvolil dne 21. sušca starejšinstvo — župana — soglasno in skoraj soglasno tudi sedem občinskih svetovalcev. — Smrt pa ni kaj prijazna občinskemu odboru, zakaj danes 14. maja 1912 smo spremili k zadnjemu počitku dva občinska odbornika namreč Ivana Benec, posestnika v Podklancu št. 24 in jako nadarjenega Franca Brozovič, posestnika na Učakovcah št. 1, ki je bil vedno odločen katolik in enega nekdanjega občinskega odbornika Jureta Papa iz Učakovca št. 36. — Gotovo redek slučaj.

— **Poštni vesti**. Razpisani sta pošti na Rakeku in pa v Cerknem; pri prvem uradu je nadpoštarsko, pri zadnjem pa poštarsko mesto. — Med Bovecem in Rabljem je upeljana avtomobilna vozna pošta od 16. aprila do 15. oktobra. — Umirovljeni sta začasno: Poštarica Franciška Fortuna v Zatičini in poštna oficiantinja Amalija Degasperi v Trstu, poštni ekspedient Ivan Kristan je pa trajno umirovljen.

— **Bistriška koča** se otvori za poletni promet v nedeljo, dne 19. maja. Oskrbo prevzame gđ. Marica Jerajeva, ki je mnogobrojnim izletnikom in turistom v divno Kamniško Bistrico znana kot izborna kuharica. S svežimi in okusnimi jedili kakor tudi z domačo pristno kapljico je turistovska restavracija čim najzdatnejše za vsako številno izletnikov preskrbljena.

iz takmo drubižam ukul hodu. Mi mama sam debu gnar, tku debu, de še u kanal na gre — — —

»Nej na zamerja; sej jest nism slab mislu. Men se je le čudn zdel, kua brklaja iz šibca notr pu kanale. Pudgan mende vnder na ta viža na pregaj-naja?»

»Tu delam jest ket žepan. A na veš, de se en žepan, en vorng žepan more za use pubrigat?»

»Nej na greja! Prejšnga gespuda žepana Ivana Hribarja nism u mojem žeulejnj nekol narajmu, de b tkula kokr uni, čepou kerkat pr kašnmo kan

— **Proti občinskim volitvam v Sp. šiški** je zopet vložen rekurz.

— **Članek o draginji**, katerega je spisal za »Slovenca« g. dr. Č., je prinesel zagrebški »Obzor« v skoro doslovnem prevodu.

— **Obrtno strokovna razstava za obdelovanje dragocenih kovin in kamnov**, ki jo priredi, kakor že objavljeno, c. kr. obrtno pospeševalni urad na Dunaju v času od 1. do 23. junija t. l. ima namen, dati takim avstrijskim obrtnikom priliko, izkazati se s svojimi deli, pa tudi vplivati vzpodbudno na njih nadaljnjo izobrazbo in spopolnitev. Da bo omogočeno tudi revnejšim obrtnikom obiskati razstavo, dovolil bo c. kr. obrtno pospeševalni urad na Dunaju v ta namen tudi podpore kot prispevek k potnim stroškom. Prošnje naj se vlagajo pri tukajšnjem obrtno pospeševalnem zavodu, Dunajska cesta št. 22 najkasneje do 30. t. m. Oziralo se bo le na izdelovalce same in ne na prodajalce. Ubožnega izpričevala se ne zahteva za izkaz revnosti.

— **Umrli** je v Cerknici trgovka in posestnica gospa Karolina Werli.

— **Učiteljske službe**. Na trirazredni ljudski šoli v Tržišču na Dolenjskem je razpisano eno učiteljsko mesto do 10. junija. — Na šestrazrednici v Loškem Potoku sta razpisani dve učni mesti za moške prosilce. Prošnje do 20. junija.

— **Duhovniki semiške dekanije** imajo konferenco sodalitatis ss. Cordis Jesu v torek, dne 21. maja, v Adlešičih. Začetek ob pol 11. uri dopoldne.

— **Ponarejalci denarja prijeti na Hrvaškem**. — **Ogrlarski mojster cerkveni tat in ponarejalec denarja**. K tozadnemu včerajšnjemu brzozavemu poročilu se še poroča iz Zagreba: Policija je izvršila hišne preiskave hkratu v Križevcu, Koprivnici in Bjelovaru. Pri ogrlarskem mojstru Erhatiču je dobila ponarejenega denarja za 30.000 kron. Največ je dvajsetice ogrskega kova iz leta 1908 in avstrijskega iz leta 1895. Tudi ponarejene dvajsetkronske zlatnike avstrijskega kova iz leta 1893. so dobili. Erhatič je imel v prvem nadstropju svoje hiše veliko delavnico za ponarejanje. V delavnici ni dobila policija nobenega denarja, pač pa v podstrešju v nekem votlem tramu, kjer je bilo ponarejenega denarja za 30.000 K. V Erhatičevem stanovanju so našli pisma, iz katerih je razvidno, da je Erhatič bil v zvezi s fotografom Kolumbarjem iz Koprivnice. Kolumbar je pomagal pri izdelovanju dvajsetkronskih bankovcev. Kolumbarja in njegovo sestro je policija takoj aretirala, ravno tako tudi Erhatiča, njegovo ženo, njegove starše in enega pomočnika. Doselej še niso dognali, koliko ponarejenega denarja je v prometu. Vsota bo najbrže zelo velika, ker kroži ponarejeni denar že več let v tamošnji okolici. Erhatič je kradel po cerkvah, kjer je popravljal orgle, zlate križe, ki jih je porabil za izdelovanje zlatnikov. Ponarejeni novci, ki so jih našli v podstrešju Erhatičeve hiše, so tehtali dva centa. V Bjelovaru, Koprivnici in Križevcu so aretirali mnogo oseb, ki so razpečavale ponarejeni denar. Policija cení ponarejeni denar na 100.000 K. Vse aretirance so prepeljali v Bjelovar. — Po drugi verziji se piše aretirani ogrlarski mojster Oršanič. Ponarejeni denar so raznašali njegovi sokrivci v orgljah, kakoršne rabijo berači ob cestah. Pričakuje se še več aretacij. V Oršaničevem stanovanju so našli 250 tisoč komadov ponarejenega denarja po 20 vin. in nekaj komadov po 10 K in 20 K v zlatu.

— **Kako so nastale vesti o požaru na Skaručni**. S Skaručine se nam poroča: Širi se vest, da je Skaručina v plamenu. Vesti so nastale, ker je bila v nedeljo požarna bramba iz Gameljnov na vaji v vaseh Skaručina, Polju, Ujskem, Vescah in konečno pri cerkvi na Skaručini.

Šlajerske novice.

— **Profesor Jožef Šorn nagloma umrl**. Umrl je danes ponoči v Mariboru nenadoma g. profesor Jožef Šorn.

— **Profesor Ivan Fon**. Kakor smo že v soboto poročali, je v Celju preminul po dolgi, mučni bolezni c. kr. profesor na slovenski gimnaziji g. Ivan Fon. Pokojnik se je narodil v Loki pri Zidanem mostu. Služboval je v Mariboru, Novem mestu in Celju. Celje se mu je jako priljubilo. Vztrajal je na slovenski gimnaziji, na kateri je posvetil vse svoje moči uku in pisateljevanju. Fon je bil jako vesten uradnik. Posebno je pazil na to, da bi se ne pogubila slovenska mladina. Zaradi tega je moral mnogo pretrpeti, ker vsem mladeničem ni ugajala vedno njegova strogost, s katero je nad njimi čuvala njegova skrbna roka. Fon je poleg vest-

nega učiteljevanja tudi zdatno obogatil slovensko slovstvo. Vedno je tožil, da imamo še tako malo slovensko pisanih učnih razprav. Čutil je sam, s katerimi težkočami se mora boriti pisatelj, ki orje ledino. Izpod njegovega peresa je izšlo več učnih knjig. Celo na smrtni postelji je delal, da je dovršil drugi del knjige za nemški pouk, ki se že nahaja v tisku. Kar se tiče političnega njegovega mišljenja, je bil vedno vnet pristaš S. K. Z. in si je pridobil velikih zaslug posebno pri ustanovitvi »Ljudske hranilnice in posojilnice v Celju« ter pri nakupu hotela pri »Belem volu«. Sedaj je legel k počitku. Kako priljubljen da je bil, je kazal njegov pogreb. Udeležilo se ga je več duhovnikov, dijaštvo ter mnogo odličnih slovenskih in nemških odličnjakov iz Celja. S. K. Z. je zastopal državni in deželni poslanec g. dr. Ivan Benkovič. Čast njegovega spomina!

— **Ponesrečeni sprevodnik**. Ko se je te dni nek osebni vlak pripeljal v Trbovlje, je hotel sprevodnik, še predno se je vlak popolnoma ustavil, stopiti z vagona. Pri tem je tako nesrečno padel, da si je strl levo nogo in obležal na tleh. S prihodnjim vlakom so ga nato odpeljali v Ljubljano in ga spravili v njegovo stanovanje v Spodnji Šiški.

— **Prijeti požigalec**. Orožniki so aretirali hlapca Matijo Wiednerja, o katerem sumijo, da je požigal v Edelschrottu. O požarih v Edelschrottu smo povedali 14. t. m. Wiedner je pred požarom ves dan popival in šel popolnoma pijan spat v Mikushev hlev. Nekaj minut predno je izbruhnil požar so ga videli, da je hlev zapustil. Wiedner trdi, da ničesar ne ve, kako da je pričelo goreti, ker je bil pijan in je spal.

Primorske vesti.

— **Umetna prepoved**. Šolske oblasti v Trstu nameravajo prepovedati učencem, prirejati veselice, zabave, ples in enake stvari. Povod tej pametni prepovedi je dala neka sodnijska obravnava, ki se je vršila pred kratkim na tukajšnjem sodišču. Dijaki komunalnega gimnazija so namreč priredili v pustu ples. Ker so pa neki gospodični zabranili vstop na to zabavo, je ona vložila tožbo proti dijakom, prirediteljem plesa za razžaljenje časti. Že dvakrat se je vršila raditega na sodišču obravnava, pri kateri so nastopali gimnazijci kot obtoženci ali pa kot priče. Ta proces, kot rečeno, je dal povod omenjeni prepovedi. Ne vemo, kako daleč bo segala ta prepoved, vendar si usojamo opozoriti šolsko oblast tudi na nekatere stvari, ki nam na slovenskih šolah ne ugajajo. — Znano je, da se je letošnji pust priredil pod vodstvom slovenskega učiteljstva v tržaškem »Narodnem Domu« prvi otroški ples. Zaradi te nepotrebne novotarije se je bila vnela med slovenskimi listi polemika in večina njih ni odobraval tega otročjega plesa. Lahko rečemo, da je bila tudi večina Slovencev in učiteljstva na strani nasprotnikov otročjega plesa. Ne le, da tak ples nima nič vzgojnega na sebi, ampak je še celo škodljiv v marsikakem oziru. Saj je »Edinost« sama v svojem tozadevnem poročilu priznala, da pospešujejo plesi le nečimernost, hlinavščino in zavist med otroci. Če temu dodamo še, da se je vršil ples in vaje za ples v nedeljah, ko morajo šolski otroci k službi božji, v gostilniških prostorih, mislimo, da je dovolj vzrokov, da se prepove v prihodnje take otročje ples.

— **Pred kratkim smo brali v »Edinosti«**, da je priredil Sokolski naraščaj (torej šolski otroci) v Škedenju nedeljski izlet. Odhod iz Škedenja je bil že ob 9. uri zjutraj. Ali se ne pravi to, jemati otrokom priliko, da zadostijo svojim verskim dolžnostim! In če katehet v šoli vpraša take otroke, zakaj ne hodijo k maši ter se mu izgovarjajo z izletom, ki so ga napravili mogoče pod vodstvom učitelja-Sokola, kako je potem še mogoča versko-nravna vzgoja! In ali ne bo otrok sam prišel od tega, da je med delovanjem učitelja in zahtevami kateheta nesoglasje? Ali ne trpi pri tem avtoriteta! Za sokolskim gibanjem v okolici stoji učiteljstvo, toda pri omejenem izletu škedenjskih otrok, ki je trajal cel dan, se nam zdi, da ni bil navzoč noben učitelj. S tem nočemo reči, da opravičujemo celodnevne izlete v nedeljah pod nadzorstvom učiteljstva, ampak izražamo samo svoje začudenje, kako se pušča otroke v roke ljudem, ki nimajo nobene usposobljenosti za vzgojo mladine. Kako sokolstvo ovira versko-nravno vzgojo otrok, to čutijo duhovniki po okolici, ki so dali na svojih konferencah že večkrat temu prepičanju izraza. Če je šolski oblasti kolikaj na tem, da se dosega smoter vzgoje, postavljen po državni postavi, katere čuvarica je, bo šolskim otrokom prepovedala to sodelovanje pri »Soko-

lu«, kakor je to že storila šolska oblast na Kranjskem in Goriškem.

— **Nesreča na odru**. — **Deček nevarno obstreljen**. V Št. Ferjanu so igrali v nedeljo »Dimeža«. V odmoru med 4. in 5. dejanjem se je za odrom z revolverjem igral 23letni C. Klanjšček. Revolver pa je bil pomotoma nabasan z 1 ostro patrono. Po nerodnosti se je sprožil in krogla je zadela med rebra 16letnega fanta Hledeta, ki je težko ranjen. Vendar je upanje, da ozdravi. Previdnosti je treba pri orožju!

— **Samoumor**. Pri Krminu so našli na železniškem tiru 70letnega mrtveca. Dognali so, da se piše Jakob Calderina iz Fornalisa pri Čedadu v Italiji.

— **Detomor**. V Krminu na postaji so našli v stranišču truplo novorojenega otroka. Sedaj je laška oblast zasledila tudi zločinsko mater, neko Buratti, doma iz Prapetna ob meji (blizu Mivnika). Izročili so jo v zapore v Videm.

— **Napad**. Služkinja Josipina Antončič se je vračala iz Proseka v Trst. Na kontoveljski poti jo je napadel neznan človek, ki je hotel na deklini siloma zadostiti svojim pohotnim nameram. Dekle se mu je ubranila, med borbo pa je zadobila lahke poškodbe. Posrečilo se ji je ubežati. Slučaj je natančno policiji.

— **Kavo je ukradel** in da bo znal ceniti srečo, jo je pustil stehitati. Anton Regent je nosil po tržaških ulicah vrečo kave in iskal primerno trgovino, kjer bi jo stehital. Na vojaškem trgu je videl v neki trgovini precej prijazen obraz trgovca, kateri bi mu ne odkimal, če ga poprosi usluge. Vstopi in ustrezno mu je bilo. Oko postave, ki je zasledovalo možakarja od proste Luke pa do trgovine, ga ustavi, ko je stopil iz trgovine. »Kaj imate?« — Imam vrečko kave. Ravno 2 klg 82 dg jo je. — »Odkod?« — »Sem jo kupil v prosti Luki. Mar mislite, da imam v vreči zvornik sv. Marka?« — Ker je bila Regentova odkritosrčnost sumljiva, je bil aretiran in pridržan v zaporu.

— **Kdor išče, ta najde**. Neki Vicellio je igral v Trstu z Sparosičem v krčmi na karte. Gostobesedni Lah je jel presedati Sparosiču, da je nehal igrati. Vicellio je bil »užaljen« ter odšel s svojo ženo domov. Tudi Sparosič je odšel, a ne domov, temveč v kavarno na Brieri. Odbila je že polnoč, a Vicellio ni mogel zaspiti. Žilica maščevanja se mu je boljbolj napenjala, dokler ni vstal, se oblekel in odšel kljub prošnji žene, z maščevalnim namenom in nožem v roki, nad Sparosiča v kavarno. Tam je sitnaril tako dolgo, dokler ga niso postavili pod kap. Pa je čakal zunaj na Sparosiča, ki je čez pol ure zapustil v večji družbi kavarno in se namenil domov. Vicellio mu je sledil do hišnih vrat, kjer ga je pozval na odgovor s tem, da je zamahnil proti njemu nož. Sparosič se je srečno umaknil ter se spustil v divji beg iz ulice v ulico, kateremu je sledil Vicellio. Ker slednji le ni odnehal, se je Sparosič, ki je medtem tudi odprl klino, obrnil proti njemu in ga urezal. Vicellio je padel na tla, Sparosič pa je slučaj naznanil nekemu redarju. Sparosiča so aretirali. Medtem se je pa priplazil Vicellio proti domu, od koder so ga prepeljali v bolnišnico. Njegovo stanje je opasno.

— **Utonil** je v soboto večer v Šempasu pri Gorici prvi kurjač Vugove opekarne Josip Sinico, doma iz videmske okolice v Italiji. Zvečer okoli desete ure je odšel iz opekarne z namenom, da bi se okopal ob robu neke bliže 8 metrov globoke jame, kjer so kopali svoj čas ilovico, sedaj pa je ta napolnjena z vodo. Ko se je bil slekel, se mu je najbrže spodrsnilo in padel je v basin. Nevešč plavanja začel se je vedno bolj pogrezati v blato in običal konečno dobesedno zarit v blato. Ker so ga pogrešali še tisto noč, odšli so ga nekateri delavci iskat, a so našli na robu basina le obleko njegovo. Iskali so ga potem celo nedeljo, s štirimi sesalkami so pa skušali basin izprazniti. V noči od nedelje na ponedeljek, ob 1. uri popoldni, ko je bilo v basinu le še kakšna dva metra vode, se je nekaterim domaćinom in njegovim tovarišem posrečilo, da so ga potegnili iz dna na suho. Bil je zelo vesten in marljiv delavec ter priljubljen pri vseh, kateri so ga poznali.

Ljubljanske novice.

Ij **K tekmovalnemu streljanju** gorskih polkov pride v Ljubljani v petek domobranski minister ekselencija Georgi, v ponedeljek pa dospeta semkaj nadvojvodi Friderik in Evgen. Naše mesto menda že dolgo ni sprejemalo toliko odličnih gostov, kakor jih bode letos.

Ij **župana je strah**. Mestno gospodarstvo kaže take pojave, da je pričelo že župana dr. Tavčarja postajati — strah. V zadnji seji odseka mestne zastavljalnice je odkrito povedal, da so mu razmere na tej zastavljalnici, katere je osvetlil občinski svetnik Lofar, povzročile toliko skrbi, da cel teden ni mogel spati. Da si nekoliko zavaruje stališče, je dal župan kot nadzorstveno osebo v mestno zastavljalnico knjigovodjo g. Volca. Tako povzroča opozicija S. L. S., da se bodo razmere vedno bolj čistile in — izčistile.

Ij **šentjakobsko prosvetno društvo v Ljubljani** najuljudnejše vabi na šentjakobski večer, ki ga priredi v nedeljo, dne 19. maja v »Ljudskem domu«. Začetek točno ob pol 8. uri. Konec zanesljivo ob 10. uri. Spored: I. Pelje. 1. Aljaž: »Slavčku«. Poje društveni mešani zbor. 2. Ant. Foerster: »Čigane«. Troglasni damski zbor. 3. Nedved: »Veseli pastir«. Mešani zbor. 4. P. Hugolin Šattner: »Kdo je ta?« (Iz oratorija Vnebovzetje B. D. M.) Tenor solo. 5. Nedved: »Ave Maria!« Tenor solo. I. »Naši palčki«. Šaljiv prizor s petjem in rajanjem. Priredil Seniški. — III. »Cvetka sicilijanska«. Dramatična legenda v petih dejanjih. Prosto po Molitorju priredil dr. Jan. Ev. Zoré. — Vstopnina: Sedeži na parterju po 2 K do 1 K. Sedeži na galeriji in balkonu po 1 K do 50 h. Stojlišča (v parterju za gospode, na galeriji za dame) po 40 h. — Predprodaja vstopnic vsak večer v društvenih prostorih v Sv. Florijana ulici številka 15.

Ij **Tekmovalno streljanje v Ljubljani**. Za prvenstvo bodo streljali na slavnostno tarčo »Cesar I.« s kratkimi puškami (karabinarji) častniki, praporščaki in kadeti gorskih polkov. Najboljši strellec dobi častno darilo 200 K v zlatu. Nadaljnih častnih daril je za 1500 K in še kaki drugi eventualni prispevki. Poleg tega je tudi daroval cesar za oni polk, ki ima najboljši strelce potujoče darilo. II. bodeta temu streljanju tekmovala tudi od vsake stotnije in od vsakega strojnopuškinega oddelka po dva podčastnika (poddesetnika), po dva prostaka, od vsakega polkovnega štaba po en mož z ali brez šarže. Le-ti morajo biti v presenčni službi. Darila: od cesarja podeljena, častna kolajna, ki se jo sme nositi brez našitka v in izven službe, častno darilo 200 K v zlatu za najboljšega strelca, potujoče darilo, podarjeno od nadvojvode Friderika za oni polk, pri katerem se bode moštvo najbolje izkazalo, denarna darila v skupnem znesku 1460 K in še kaki drugi eventualni prispevki. Pri častnikih kakor pri moštvu ima oddati vsak strellec v dveh serijah 10 strelcev. — Streljanje za prvenstvo na tarčo: »Nadvojvoda Evgen« za strojne oddelke. Te tekme se udeležijo častniki, ki so pri strojnih oddelkih. Tukaj dobi oni polk, ki najbolje strelja, od nadvojvode Evgena podarjeno potovalno darilo, nadaljnih častnih daril je v vrednosti za 300 K in še kaki eventualni drugi prispevki. — Moštvo bode od oddelkov strojnih pušk streljalo na tarčo »Nadvojvoda Rainer«. Darila: a) potovalno darilo za oni polk, od katerega se je moštvo najbolje izkazalo, b) častna diploma in 80 K za najboljšega strelca, c) 180 K denarnih daril z eventualnimi drugimi prispevki.

Tekma pri streljanju na bojno tarčo »Nadvojvoda Friderik«: a) za častnike, praporščake, kadete in njihove goste, b) za moštvo in njih goste. Vsak tekmeč ima dve seriji po pet strelcev. Darila za častnike: eventualna prispevana darila v vrednosti 700 K. Za moštvo darila v vrednosti 620 K in eventualna častna darila. — Bojna tarča »Georgi«. Streljajo častniki in moštvo in vseh teh gosti. Darila: za častnike je častnih daril v vrednosti 700 K in eventualni došli častni prispevki. Za moštvo je za 620 K daril, kakor tudi eventualni častni prispevki.

Tekmovalno streljanje z repetirno pištolo na tarčo »Nadvojvoda Franc Ferdinand«. Pri tem tekmujejo častniki, praporščaki, kadeti in njihovi gostje kakor tudi moštvo. Vsak tekmeč odda 10 strelcev v dveh serijah. Darila za častnike v vrednosti 180 K častnih daril in eventualni došli častni prispevki; za moštvo pa 200 K denarnih daril.

Tekmovalno streljanje s samokresi na tarčo »Leithner« le za častnike in njihove goste. Vsak tekmeč ima oddati 10 strelcev v dveh serijah. Tukaj je za 160 K častnih daril. Enako je pištolo

streljanje na tarčo »Schikarsky«. Ta je istotako za 160 K častnih daril. Vse te tekme se vrše na vojaškem strelišču med spremljevanjem godbe gorskih polkov.

Tekmovalno streljanje na civilnem strelišču. Tekma na lovsko tarčo »Zlatorog«. Ta tekma je za častnike, praporščake in kadete ter za njihove goste. Divji kozel, na katerega se bode streljalo, se pokaže 6 sekund. Vsak tekmeč ima pravico le za en dobitek in sicer samo oni, ki vzame 4 serije. Dobitki se priznajo onim, ki imajo največ zadetkov v posameznih serijah. Enako bode tekmovalno streljanje na nizko tarčo »Carniola« in »Aemona«. Kake eventualne izpremembe bodo tekmečem naznanjene sproti na streliščih. Streljanje na civilnem strelišču se prične dne 16. maja popoldne, na vojaškem pa dne 17. t. m. ob 7. zjutraj.

Ij **Podrobnejši program o priliki tekmovalnega streljanja gorskih polkov**. 16. maja ob 8. uri zvečer mirozov. 17. maja ob 5. do 6. ure popoldne promenadni koncert na Slovenskem trgu, ob 8. uri zvečer koncert na kazinskem vrtu. 18. maja ob 4. do 6. ure popoldne koncert na civilnem strelišču. Ob osmih zvečer koncert pri sodelovanju godbe 27. pešpolka v hotelu »Union« v korist mestnim revežem. Pogrnjene mize. Vstopnina 1 K. 19. maja ob pol 12. do pol 1. ure promenadni koncert na Kongresnem trgu. Od 5. ure popoldne do pol 9. ure zvečer koncert v »Tivoli« godbe združenih gorskih polkov in umetni ogenj na ljubljanskem Gradu. Za slučaj slabega vremena se vrši koncert v salonu hotela »Tivoli«. 20. maja ob 8. uri zvečer koncert na kazinskem vrtu. 21. maja ob pol 7. uri koncert v »Unionu« in razdelitev dobitkov moštvu. Ob 8. uri zvečer koncert v hotelu »Bellevue«. 22. maja ob 4. do 6. ure popoldne koncert na civilnem strelišču. Ob 8. uri zvečer koncert v hotelu »Slon«. 23. maja ob 8. uri zvečer priredi »Glasb. Matica« v hotelu »Union« na čast k tekmovalnemu streljanju došlim častnikom in njihovim damam slavnostni koncert. Soiree-toaleta. 24. maja ob 9. do 11. ure popoldne koncert na civilnem strelišču, ob pol 7. uri razdelitev dobitkov v slavnostni dvorani c. kr. deželne vlade. Igra združena godba gorskih polkov. Ob 9. uri zvečer priredi »Kasinoverein« v kazinski dvorani ples na čast častnikom in njihovim damam. Na vojaškem strelišču igra vsak dopoldan godba. Tam je tudi razviden natančni dnevni program. — Znamenja komitejev: Strelni komite ima rdeče, orožni zelene, stanovanjski bele, zabavni pa rumene trakove.

Ij **Na korist pogorelcem v Tomačevem** priredi jutri ob 8. uri zvečer na vrtu »Uniona« (ob neugodnem vremenu v dvorani) častniški zbor tukajšnje garnizije **velik vojaški koncert**, na katerega še enkrat opozarjamo. Vstopnina 60 h za osebo; preplačila se z ozirom na dobrodelni namen hvaležno sprejemajo.

Ij **Razširjava ljubljanskega telefonskega omrežja**. Glasilo hrvaškega društva inženirjev in društva inženirjev v Ljubljani piše: Predloženi proračun za razširjavo ljubljanskega telefonskega omrežja je izkazoval 300.000 K stroškov. Načrt je bil izdelan skozi skoz po modernih sodobnih principih in s podtalno izpeljavo. Trgovsko ministrstvo pa je proračun restringiralo na 200.000 K, vsled česar se bo ves načrt znatno izpremenil in pojednostavil. Ta pojednostava se seveda ne bo izvršila v prid stvari in ljubljanskim interesom, kar moramo tu z obžalovanjem konstatirati.

Ij **Dijak umrl**. V torek, 14. t. mes., popoldne ob štirih je umrl v Podlazi pri Zagorju ob Savi (v fari Polšnik) nedolgi mladenič in dijak VI. razreda I. državne gimnazije gosp. Rudolf Feßstein. Pogreb bode v četrtek ob treh popoldne v Polšniku.

Ij **Nezavesten** je obležal včeraj na Zaloški cesti 1890. leta v Spodnjem Kašlju rojeni delavec Andrej Dovč, katerega so prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Ij **Saje so se vnele** sinoči v dimniku pekovskega mojstra Jožefa Sveteta v Rečni ulici. Na lice mesta je prišel oddelek gasilnega in reševalnega društva, ki pa ni stopil v akcijo.

Ij **Kranjska doželna vinarska združenja** v Ljubljani opozarja cenjeno občinstvo, da se vrši danes kakor običajno vsak četrtek vinska pokušnja od 5. do 9. ure zvečer pod kavarno Evropa.

SMEŠNICE.

Zelo prijetno.

»Toda, Ivan, ali se ne sramuješ pošiljati vedno postreška k meni?«

»Nikakor ne, dragi stric! Jaz mu rečem, da si mi ti dolžan!«

Nemogoče.

Gost: »Vaš natakak mi je zli! Včeraj po hlačah koznik juhe in sedaj imam na njih velik madež!«

Gostilničar: »Od naše juhe? — Pa popolnoma izključen!«

Požrtvovalno.

Gospodinja (tiho svojemu soprogu): »Naši gostje se pričenjajo dolgočasiti. Kaj naj storiva?«

Soprog: »Ne preostane drugo kot da greva za trenutek iz salona, da bodo lahko nemoteno zabavljali čez naju!«

Razne stvari.

Umor in samoumor na gledališkem odru. V Ječunu je dne 14. t. m. na gledališkem odru ustrelila igralka Sardova po predstavi igralca Wrbo, nato pa še sebe. Oba sta mrtva. Vzrok: nesrečna ljubezen.

Radi zaušnice utonil. V Klosterneuburgu sta se sprla ob Donavi dva delavca. Eden je drugemu založil tako močno zaušnico, da se je revež prekucnil v Donavo in utonil.

Samoumor dvanajstletnega dečka. V Berolinu je skočil neki 12letni deček iz četrtega nadstropja na dvorišče in se je ubil. Po fanta je prišel policijski stražnik, da ga s silo pelje v šolo.

Grozen samoumor v Črnovicah. Železniški poduradnik Putzlacher se je vedno prepiral s svojo ženo in ji grozil, da jo bo še z otroci ustrelil. Ker le ni bilo miru, je Putzlacherja žena z otroci zapustila. Putzlacher je nato sklenil, se usmrtiti. Vso obleko je zvezal v svojem stanovanju skup, jo polil s petrolejem, jo zažgal, nato se je pa ustrelil.

Mednarodni kongres za brodarstvo se bode vršil v New Yorku. Vlada je odposlala kot zastopnika ravnatelja tržaških javnih skladišč, dvornega svetnika dr. Matteuscheja, ki je baje strokovnjak v mornarskih zadevah.

Olimpske igre. Iz Stokholma poročajo, da so se pričele 6. t. m. olimpske igre s tenisom. Trajale bodo do 12. t. m. Udeležujejo se Danci, Angleži, Avstralci, Švedi in Čehi.

Sabotaža odpuščenih delavcev. Iz Prage poročajo, da je v Kostalovu vdrla več oseb v delavnice tkalnice Kovač ter porezalo na 35 tkalnih strojih vse blago. S pomočjo policijskih psov so izsledili storilce v osehah delavcev Ivana in Frana Horacka, kakor tudi tkalca Antona Nowotnyja, ki jih je trdka odpuštila.

Odkrita ponarejalnica denarja. Policija v Parizu je izsledila glavno delavnico ponarejalcev denarja, in so bili v zvezi z avtomobilnima banditoma Garnierom in Valletom. Aretovali so večje število oseb.

Telefonska in brzojavna poročila.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 15. maja. Zbornica razpravlja danes o vladni predlogi glede izselejevanja.

DANSKI KRALJ FRIDERIK VIII. NENADOMA UMRL.

Hamburg, 15. maja. Danski kralj Friderik VIII., ki je bival nekaj dni tukaj, je danes ponoči nenadoma umrl. Zadela ga je srčna kap. Rojen je bil leta 1843 ter je nastopil vladno 29. januarja leta 1906. Prestolonaslednik je Kristijan, rojen leta 1870.

Hamburg, 15. maja. O smrti danskega kralja se še poroča: Kralj se je včeraj zvečer brez spremstva sprehajal po Hamburgu. Na hamburškem »trgu gosij« je kralju postalo slabo. Kralja je vjel v svoje roke neki policist, ki je posadil kralja v avtomobil in ga peljal v bolnišnico. Na poti je kralj umrl v policistovih rokah. Šele v bolnišnici so spoznali, kdo je mrtvec. Truplo kraljevo so nato prepeljali nazaj v »Hamburger Hof«, da pridejo dispozicije od danske vlade.

SKRIVALIŠČE AVTOMOBILNIH ROPARJEV GARNIERA IN VALLETA BOMBARDIRANO Z DINAMITOM.

(Glej poročilo »Zopet bitke pariške policije z apaši« na 3. strani!)

Pariz, 15. maja. O lovu pariške policije za Garnierom in Valletom se še poroča: Policija je zaznala, da je hotel Vallet neke vrednostne papirje spraviti v denar in da ga je uradnik dotične banke spoznal. Sled je vodila v predmestje Nogent-sur-Marne, kjer so včeraj zvečer hišo, v kateri sta se skrivala Garnier in Vallet, obkolili policisti, orožniki in vojniki Suavei. Roparja sta se zabarikadirala in oddala na oblegovalce nad sto strelcev. Policijski inspektor Fiemy je bil ustreljen, dva

miselni list je zadnjič zapisal, da je ne-sposobnost načelnika nemške narodne zveze notorična. Sicer pa je ta konglomerat najrazličnejših strank in frakcij jako težavno voditi. Seveda se tudi poljska in češka delegacija sestavljata iz skupin, ki se po političnih nazorih in težnjah med seboj zelo ločijo, a Poljake združijo specifično galski interesi, Čehe pa interesi njihovih dežel. O visoko razvitem nacionalnem čustvo-vanju ne govorimo, ker pride tudi pri Nemcih v enaki meri v poštev. V nemški narodni zvezi so na eni strani zastopniki gospodarskih interesov severnih dežel, na drugi zastopniki alpskih pokrajin, ki imajo čisto drugačne potrebe, ki časih z onimi, za katere gre nemško-češkimi poslancem, niso združljive. Kar se tiče ustavnega problema, ki utegne prejalisej stopiti v ospredje političnega pozorišča, so severo-nemški poslanci zastopniki nacionalne, alpski Nemci pa deželne avtonomije, nekateri to vprašanje sploh perhorresirajo in hočejo, da ostane vse pri starem. Čehi in Poljaki se v tem oziru drže vedno istega načela, ki ga tu ni treba razkladati. V socialnem oziru gredo nemški narodnjaki ravno tako med seboj narazen kakor Čehi in Poljaki, pravtako, kar se tiče splošnih kulturnih vprašanj. Vendar pa so Poljaki odločno proti vsakemu kulturnemu boju, četudi jih je nekaj med njimi, ki se nekoliko k svobodomiselnosti nagibljejo, pa tudi Čehi ne tišijo takozvanih kulturnih zahtev, ki segajo na versko plat, v ospredje, ker so jim narodni postulati nujnejši. V nemško-nacionalni zvezi pa imamo nemalo bojažljivih svobodomislecev, ki so v tem oziru pripravljeni iti skupaj s soc. demokracijo. Nasprotno se drugi zavzemajo za koalicijo s krščanskimi socialci, za zdaj pač še pod parolo antisemitstva in ohranitve narodnih in kulturnih tradicij nemškega plemena. Kar se tiče razmerja do Slovanov, jih ni malo, ki so za sporazum tako s Čehi kakor z Jugoslavlani, le da ne vedo, na kateri podlagi, dosti pa jih je tudi, ki narodnega sporazuma načeloma nečejo, zlasti ne s Slovenci, naj bodo potem fraze, s katerimi svoje radikalno stališče utemeljujejo take ali pa drugačne.

Če se oziramo po krščanskih socialcih, je stvar pač nekoliko, da, celo veliko boljša, a energičnega vodstva tudi nimajo. Edini, ki ga moremo imenovati za politično vodstvo sposobnega, je kmet Jošt Fink. V socialno-političnem oziru sedi med krščanskimi socialci marsikateri konservativec, vendar demokratski duh prevladuje, le da se dajo krščanski socialci preveč voditi od tiste meglene teorije, ki se imenuje »politika srednjih stanov« in se navdušujejo za neko koalicijo »meščanstva«, ki je tudi nekaj, kar ni ne tič ne miš. Kar se tiče verskega naziranja, se je stranka sedaj različnih konfuzionarjev v tem oziru očistila, opasen pojav pa je narodno poradičaljenje krščansko socialne stranke, ki se zadnje čase od dne do dne bolj kaže. Kršč. socialcem utegne tudi to škodovati, če bi se jim po vspehu dunajskih volitev zopet preveč zahotelo po vladnih stolicah.

Tako kažejo nemške stranke v zbornici splošno veliko neednost. Tiste solidarnosti, ki jo kažejo slovanske stranke, v prvi vrsti Slovenci in z njimi združeni Hrvati, in soc. demokracija, med njimi niti od daleč ni.

Kriza v slovenskem deželnem gledališču.

Po časopisju in sicer izvestnem delu časopisja kroži že nekaj časa sem vest o gledališki krizi. Največ o krizi ve seveda povedati Jelenčev fantek v »Danu«, ki je sam prestal že večje krize na Dunaju. Da ta pretirana poročila niso ravno koristna naši kulturni stvari, je jasno, kakor je tudi jasno, da stoji vse te notice pod vtisom in vplivom neke osebe, ki misli, da igra v tem vprašanju vlogo mučenika in odrešenika slovenske Talije, brez katere ni živeti. Če bo že itak naša borna dramatična umetnost trpela, potem se ina zahvaliti tem tendenciozno zavitim noticam, ki hočejo spraviti osebnosti na površje. Tudi dramatičnemu društvu se izkazuje kaj slabo hvaležnost in se ga diskredituje pred javnostjo s takim postopanjem.

Da se pa slovenska javnost ne bo dalje begala, naj obrazložimo stvar na kratko.

Pred štirimi leti je prošlo dramatično društvo mestno občino, naj bi v ožigled dolga 18.000 K, katerega ima društvo in da se ne bi vedno menjavali intendanti, postavilo gledališče plačnega ravnatelja, ki bo vodil gledališče. Sklenila se je tedaj za eno sezono pogodba med »Dramatičnim društvom« in mestno občino, katere pglavni delo bi sta bili, da se nastavi plačan rav-

natelj, kateremu se prepusti ves inventar »Dramatičnega društva« v uporabo in se je Dramatičnemu društvu vzelo ves vpliv na gledališče, ker se je napravilo ravnatelja odgovornega samo v to določeni intendanci mestne občine. Mestna občina, oziroma ravnatelj ima kot tak torej tudi plačati obresti od društvenega dolga in pa prevzeti ves deficit, ki se izkaže za časa tega vodstva.

Ta pogodba se je potem obnavljala ob priliki vsakokratnega občnega zbora »Dramatičnega društva« in to tudi za sezijo 1911/12, za časa vladnega komisarja gosp. vit. pl. Laschana. Če bi se pa tudi ne bila ta pogodba glede nastavitve plačnega ravnatelja med »D. d.« in mestno občino obnovila, še nikakor ni bilo gotovo, da se slov. gledališče preneha in da se vrže igralce na cesto, ker je ostalo potem še vedno »Dramatično društvo« tukaj, ki bi vodilo gledališče naprej.

Ravnateljem slov. gledališča je bil kakor znano imenovan mag. komisar Govekar in se mu je za ta čas podelil dopust kot magistratnemu uradniku. Ker je bil bivšega župana Hribarja ljubljeneec, se mu ni bilo nikdar bati, da bi za bodočo sezijo zgubil ravnateljstvo, pač pa tedaj, ko je posloval na magistratu vladni komisar. Tedaj je najprvo poskrbel, da je bil sam imenovan ravnateljem, angažovanje članov mu je bila deveta briga in je celo indirektno vplival na igralce, da so forci-rali imenovanje njegovo, češ, da se do tedaj ne more zanje ničesar storiti, dokler on ni imenovan ravnateljem. Vendar temu ni bilo tako in je mestna intendantca potem nastopila čisto pošteno pot. Letos je pa za bodočo sezijo sklenilo »Dramatično društvo« samo voditi gledališče.

Govekar je bil kot gledališki ravnatelj eksponent liberalne misli in ni pojmoval njegovega umetniškega nivoa. Ker si je torej letos dež. odbor hotel v svoji hiši zasigurati tudi primer-no ingerenco na imenovanje ravnatelja, vrglo se je v svet novico o »gledališki krizi«, kakor da bi oseba ravnatelja igrala kako vlogo v gledališkem vprašanju.

Tu so merodajne le finančne strani in če je za bodočo sezijo iz finančne strani zasiguran obstoj gledališča, čemu govoriti o krizi?!

Toda take novice so se namenoma trosile med ljudi. Kljub temu, da je Dramatično društvo že pred prilično 3 tedni sklenilo voditi samo gledališče naprej. Dramatično društvo pa mora sedaj takoj storiti svojo dolžnost do igralcev in storiti vse potrebno glede angažmajev, da naši ljudje ne bodo brez kruha. Če ne zna priti res do krize in težka bo odgovornost ki sijo naprti s tem društvom!

Govekar se je lepo poslovil od gledališča, ker je pustil okoli 9000 kron deficita, katerega hoče mestna občina naprtiti Dramatičnemu društvu v plačilo. Če bo hotelo Dramatično društvo plačevati take dolgove, potem res ne bo nikoli brez dolga.

Da so po teh tendencioznih novicah o gledališki krizi nekateri člani zapustili gledališče, je čisto umevno, nekaterih bi pa D. dr. sploh ne moglo iz teh ali onih vzrokov več angažirati.

Najbolj zanimivo je pa dejstvo, da je Govekar na vsak način še hotel ostati ravnatelj in v ta namen sprejeti ravnateljsko mesto v Osjeku in dobiti zato od mestne občine dopust.

Krize torej ni, kriza je le pri bivšem ravn. Govekarju.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m, sred. tlak 736-0 mm

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm	Tempe-ratura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
14	9. zveč.	734-6	19-7	sr. jzah.	jasno	
15	7. zjutr.	733-7	18-9	sl. jzah.	jasno	0-0
	2. pop.	732-3	26-3	m. jzah.	„	

Srednja večerajšnja temp. 20-5, norm. 13-9.

Preklic.

Podpisani prekličem vse žaljive besede, katere sem izustil pri obnem zboru 18. aprila ter obžalujem vse, ker nisem hotel s tem nikogar žaliti in se zahvaljujem sl. načelnstvu, da mi je vse to odpustilo.

Glince-Vič, dne 15. maja 1912.

Franc Pirnat, sodavičar.

Pozor! Več vil Pozor!

je naprodaj. Najlepša prilika za go-spode duhovnike, ki nameravajo priti v pokoj v Ljubljano. — Izvolijo naj se obrniti na naslov: Peter Matelič, konc. posred. Ljubljana, Škofja ulica.

1547

Sunlight

milo

za pisano perilo!

Iz najbolj zlahtnih surovin napravljeno, čisti po svoji lastni moči ter so vsi pri-datki odveč. Ničesar ne od-strani, samo nesnago, to pa temeljito, dočim barve perila niti ne bledijo, niti se ne zaplavijo.

Dvojni kos po 30 h,
osmokoten po 16 h.

763 II

Gospod

UBALD PL. TRNKÓCZY

lekarnar

Ljubljani.

Na priporočilo gosp. Medic-a naročil sem bil za poskušnjo 1 zavoj Vašega „Sladin-čaja“. Ker pa je isti zmešan z nekoliko kuhanim kravjim mlekom mojemu 4 mesece staremu otroku tako ugajal, začela ga je moja žena redno z Vašim res izvrstnim „Sladnim čajem“ (znamka „Sladin“) hraniti in otrok se ga je tako privadil, da bi sedaj brez njega skoro ne mogel biti. Zatorej Vas uljudno prosim, pošljite mi po četrti pošiljavi takoj še nadaljnih 6 zavojev Vašega „Sladnega čaja“, katerega bodem vsakemu najtopleje priporočal.

Škofljica, dne 12. februarja 1912.

Odličnim spoštovanjem udani

Vinko Ogorelec ml.,

lesni trgovec.

MOJA STARA

izkušnja me uči, da moram za nego kože rabiti le Stecker-gford lijijsko mlečno milo Bergmann & Co., Tešin ob Labi. Komad po 80 vin. se dobiva povsod.

411

Rogaški

Tempel

Styria

Donati

vrelec. Oletetična namizna pijača z obilno ogljikovo kislino. Pospešuje prebavo in izmenno snovi.

Zelo koncentriran medicina-len vrelec, priporočljiv pri kroničnem želodčnem kataru, zaprtju, Brightovih ledvah, vrančnik oteklinah, jetrni trdnosti, slatiči, spovozmenskih boleznih, katarih dihalnih organov.

Zdravilo vrelec največje vsebine svoje vrste. Zlasti uporaben pri kroničnem drevesnem kataru, obstopa-ciji, žolčnih kamenih, tošidici trganju, sladkovni bolezni

Najmočnejši prirodní vrelec magnezijo-glauberske soli.

Zastopstvo in glavna zaloga:

Karl Steiner, Celovec, Hoffmannng.

Nič ni boljšega

1456

za hitro prireditev jako okusne go-veje juhe kot

MAGGI-JEVE

kocke za govejo juho

á 5 vinarjev.

MAGGI-jeve kocke za govejo juho so čista, naj-boljša goveja juha v trdi obliki in vsebujejo tudi potrebno sol in dišave.

Prave samo z imenom MAGGI in vastveno znamko zvezdo s križem.

Raška

—(otok Krk, Istra)—

Telegram

1579

na vsa slavna gasilna društva

Proo bencinmotorno brizgalnico

odposlala bode tovarna **Konrad Rosen-bauer** na **Kranjsko** dne 17. maja t. l. na gasilno društvo **Mojstrana**.

Poskušnja bode 25. maja, v slučaju kake spremembe se bode dan pravočasno javil.

Poskušnja v Gradcu dne 5. maja t. l. vspela najsijajneje. Prisotni zastopniki iz Kranjske, Stajerske in Hrvatske zagotovili so naročila takih strojev.

Do sedaj devet definitivnih naročil.

Z odličnim spoštovanjem

Fran Samza, zastopnik, Zagreb

1574

Kam pa Tone?

V Spodnje Domžale v de-lavnico. Tam imam sedaj novo urejeno delavnico za vsakovrstna ključar-ska dela. Prodajam jako dobra in trpežna kolesa in tudi posamezne dele. Popravljam tudi stara ko-lesa. Cene jako nizke, po-strežba točna.

Anten Pavli, Srednje Domžale št. 22

Pri zavarovalnici na življenje in rente

„Anker“

na Dunaju

se je v I. četrtletju 1912 vložilo 3323 ponudeb za 26.153.680-85 K zavarovanja na življenje in 29 police in 35 ponudeb za 55.782-32 K na rente in izdalo v enaki dobi 2769 police za 22.165.977-75 K zavarovan-ja na življenje in 29 police za 49.280-82 K na rente. Zavarovalni pogoji kar najbolj kulantni: zavaro-vanje se ne da izpodbijati, svetovna veljavnost police (velja od začetka zavarovanja ne glede na premembo poklica ali bivališča kjerkoli na svetu), in ne zapade po triletnem obstoju (ostane avto-matično v veljavi v polni višini brez nadaljnih plačil premij). Sozavarovanje za

Natančni naslovnik za celo Kranjsko pod imenom »Adresar« je ravnokar izšel ter se dobi v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani. Cena za v platno vezan izvod stane 10 K.

»Adresar« je z ozirom na svojo vsebino za vse urade, trgovce, obrtnike in sploh za vsakega posameznika prepotrebna knjiga, kajti vsak bo našel v njem zanesljivega svetovalca.

Isti obseg najrazličnejše tarife, šematizme vseh uradov, splošni naslovnik mesta Ljubljane, pa tudi kažipot po deželi ter krajevni repertorij in podaja torej živo sliko ter najnatančnejši seznamek prebivalstva cele dežele.

Knjiga obsega 800 strani ter je sestavljena res natančno in vestno, radi česar jo vsem slojem kar najtopleje priporočamo. Glej današnji in-serat.

Posebej je izšel tudi »Krajevni repertorij za Kranjsko«, ki stane samo 2 K in se tudi dobi v »Katoliški Bukvarni«. V njem so označeni vsi kraji na Kranjskem, od najmanjše gorske vasice do trgov in mest. Pri vsakem kraju je naznačena tudi pošta, občina, sodni in politični okraj ter uradi, ki imajo tamkaj svoj sedež. Ker se je po podobni knjigi že toliko povpraševalo, bo gotovo povsod dobrodošla.

Pet tednov v zrakoplovu. Spisal Jules Verne. Prevel A. Kos. Roman opisuje pettedensko vožnjo po zrakoplovu, z njo združene nevarnosti in opazovanja zemlje iz zračnih višin. Jules Verne je gotovo najzanimivejši svetovni pisatelj, iz njegovih povesti se pa mladina tudi veliko nauči, zlasti zemljepisja. Imajo pa njegovi romani redko tudi visoko нравno vrednost.

Stane vezano 3 K 80 vin.
Zaobljuba. Povest. Hrvatsko spisal Ferd. Bečić. Poslovenil P. Medvedšek. Ta jako lepa povest opisuje zgodbe hrvatskega mladeniča, ki je postal v francoski družbi vojak, se bojeval v Alžiru in se povzpela do generala. Roman je sila mikaven.

Stane broširan 1 K 80 vin., vezan 2 K 60 vin.

Voditeljem tretjega reda priporočamo knjigo: »Tischler, Handbuch zur Leitung des dritten Ordens des hl. Franciskus sammt 150 Predigtskizzen für di Ordensversammlungen«. Cena 10 kron, vez. 12 kron, po pošti 42 vin. več.

Ista je ravnokar izšla v šesti predelani in pomnoženi izdaji, katero je aprobirala sv. kongregacija.

Načrti za govore niso primerni samo za zborovanja tretjega reda, temveč tudi za Marijine družbe ter za mladeniška, delavska in stanovska predavanja sploh.

Pridige se dobe tudi v samostojni knjigi in sicer stane izvod 6 K, po pošti 42 vin. več.

Obe knjigi se dobijo v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Mladini! Pogostno in vsakdanje sveto obhajilo. Spisal o. Julij Lintelo D. J. Založila »Katoliška Bukvarna«. Cena 30 vin., 20 izv. in več po 25 vin.

V prisrčni in prepričevalni besedi govori knjižica o nagibih pogostega sv. obhajila, pobija predsodke in pomisleke, podaja kratko, pa jako iskreno navodilo za pripravo za sv. obhajilo, kakor tudi za zahvalo in ima konečno nekaj prav lepih beril v vzpodbudo. Boljšega pripomočka, priljubiti pogostno in vsakdanje sv. obhajilo mladini, kakor razumno in večkratno čitanje te knjižice, ne poznamo.

Staršem in vzgojiteljem. Navajajte otroke, da bodo hodili pogostoma k sv. obhajilu. Spisal o. Julij Lintelo D. J. Cena 25 vin., 20 izv. in več po 20 vin. Založila »Katoliška Bukvarna«.

Knjižica ima namen, da bi starše in vzgojitelje poučila o želji sv. očeta in jih pridobila in navdušila za to, da bi vzgojili nov red, ki bi si s pogostim prejetjem sv. obhajila ohranil vedno nadnaravno življenje milosti božje. V resnici, želeli bi bilo, da jo dobe v roke vsi vzgojitelji, vsi slovenski starši!

**Moderna
oprava**

za pisarne in sobe za gospode
Glogowski & Co.
c. in kr. dvor. založniki, Gradec, Joanneumring 8.
Telefon št. 384. 1015
Prevzema popolne oprave in izdeluje proračune in načrte po lastnih arhitektih.
Dobavlja tudi na plačila v obrokih.
Prospekti zastoj in poštnine prosto.

Registrirna blagajna Trgovina 1515

v »Narodnem Domu« v Spodjem Dravogradu se odda s 1. junijem t. l. Lega je ugodna za podjetnega trgovca. Ponudbe takoj na hranilnico in posojilnico v Spodnjem Dravogradu, Koroško.

Štev. 1299.

Razpis za dobavo drv.

1567

C. kr. deželna vlada v Ljubljani potrebuje za kurjavo svojih uradnih prostorov vsako leto 500 do 600 kubičnih metrov trdih in 40 do 50 kubičnih metrov mehkih drv.

Razpisuje se zatorej ponudba za dobavo zgoraj omenjene množine drv. Ponudniki naj vložijo svoje ponudbe

do 10. junija 1912.

pri ravnateljstvu pomožnih uradov c. kr. deželne vlade v Ljubljani, prilože ponudbam varščino v znesku 500 kron ter povedo ceno za bukova cepljena drva in za jelova cepljena drva brez porenkljev, eventualno za krajnike od mehkega lesa, ki jih je, če mogoče dobaviti v dolgosti enega metra tako, da se prevzemo zložena v kletih c. kr. deželne vlade v Ljubljani.

Omenjena drva bo, kakor nanese potreba, dobavljati vse leto, vendar njih največji del od meseca julija do oktobra.

Pogodba se zazdaj sklene za eno leto.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko,
Ljubljana, dne 14. maja 1912.

Birmanskim botrom in botream

priporoča tvrdka

Gričar & Mejač

Ljubljana Prešernova ulica 9

svojo bogato zalogo izgotovljenih oblek za dečke in deklice.

1568
Ceniki zastoj in franko.

Št. 11496.

Razpis.

1575 (3)

Za korekturo deželne ceste Šmartno-Črni potok
v cestnem okraju Litija

na okroglo 11.000 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapodajajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna ali z napovedbo pavšalne svote naj se predložijo do

5. junija t. l. ob 12. uri opoldne

podpisanemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za jedno krono, dopolniti je zapečatene z napisom: »Ponudba za prevzetje korekture deželne ceste Šmartno-Črni potok«.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo ali vrniti vse ponudbe.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu ob navadnih uradnih urah.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani,
dne 11. maja 1912.

pisalni stroj

najnovejši model, ceno na prodaj. — Kje, pove iz prijaznosti upravnistvo tega lista pod št. 1564.

Prtilična hiša

št. 159, Novi Vodmat, obstoječa iz dveh sob, kuhinje, verande in pritliklin, se proda iz proste roke. — K hiši spada tudi lep senčnat vrt. — Več se izve pri lastniku. 1569

Pozor! Pozor! Hiše na prodaj!

1. hiša v Ljubljani. Cena 29.000 K. Letni donos K 2500. Takoj treba plačati samo K 3000.

2. hiša pri Ljubljani z vrtom in kletmi za ceno K 14.000. 1570

3. enonadstropna hiša na Dolenjskem z gostilno za K 10.000.

4. istotam nova hiša z vrtom in kletjo, pripravna za rokodelca ali vpokojenca. Cena K 3200.

Več - Ivan Kerne, Hilšerjeva ulica št. 5, Ljubljana.

Več lepih travnikov

se da v najem za košnjo sena.

Popraša naj se pri lastnici gospej Lujzi Lassnik, Wolfova ulica št. 1, Ljubljana.

Ivan Slana

krojaški mojster

Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 52

se priporoča

preč. duhovščini in
sl. p. n. občinstvu.

Delo solidno.
Cene zmerne.

1426

Biser

vseh žitnih kav je

Franckova perl = rž.

Vsak požirek iz skodelice potrjuje premoč te fine kakovosti.

Da se pa doseže dober okus in lepa slastna barva, treba je pridjati vsaki žitni kavi malo porcije

pravega zagrebškega : Franckovega : kavinega pridatka

Obe vrsti dobiti je v vsaki specerijski trgovini. 1252 III.

== Marijinim družbam ==

naznanjamo, da se bo dobilo

Najnovejše vodilo

od 20. maja naprej v vezavah po 1 K in 1-50 K. Pravilnik in obrednik sta nespremenjena ponatisnjena iz »Novega vodila«. V tretjem in četrtem delu pa Marijin apostol Grinjon uči, kako se pride k Mariji, in kako moli tisti, ki je postal Marijin. Družbenica, ki še ni prebrala Grinjonovih vabil v Marijino družbo, naj si gotovo omisli »Najnovejše vodilo!« Vseč ji bo tudi najmodernejša oblika nove knjižice. — Mladeniška vodila se dobe še po 60 h. — Dekliška pa ne več. Pač pa še skup vezana z debelotisknim molitvenikom. — »Hči Brezmadežne« je v zadnjih izvodih v prodajalni »Ničman«.

Za kupce s sadjem.

Klet za shranjevanje z dobrim prostorom za prodajo in stanovanjem se odda za avgustov termin. — Povpraša naj se na Sv. Petra nasipu št. 41. 1573

I. C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna,
529 platna ter
manufakturnega blaga.

Manufakturna trgovina
na debelo in drobno.
Ljubljana, Stritarjeva ul.

1912 Modni cefiri 1912

Izneni in bombažasti kamašasi, inleži, platno, rjuhe, damasti, kriseti, brisače, robci, za poletno sezono batisti, atlas, deleni, svila, visnjeva tkanina, blago za damsko in moške obleke, kupite najceneje pri izdelovalcu.

JAROSLAV MAREK ročna tkalnica in razpošiljalnica
v Bistri št. 45 pri Novem mestu ob M. (Gosko).
Vzroci se pošiljajo zastonj in poštne prosto!

V zalogi imamo tudi veliko množino ostankov cefirja, kamašasa, delena itd. in razpošiljam v zavojih po 40 m za 16 K, prece vrste za 20 K franko po povzetju. Od ostankov se vzroci ne pošiljajo.

Dopisuje se slovensko. 1311
V enem letu nad 300 priznalic iz Slovenije.

Proda se

1449

enonadstropna hiša

sredi trga z gospod. poslopijem, vrtom in nekaj njiv, pripravna za vsako obrt. Vprašanja na M. Hribar, Mengeš.

Hiša

s 6 sobami, vrtom in pritliklinami se iz proste roke proda. Rožna dolina št. 227 pri Ljubljani. 1344

Za birmance priporoča

1525

„Angleško skladišče oblek“

O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5

obleke, klobuke in slamnike za dečke in obleke za deklice. Velika izbira izgotovljenih oblek za gospode ter najnovejše konfekcije za dame. Cene izvanredno nizke.

Razglas.

V Kranju je 55 stavbenih parcel na prodaj. Te stavbene parcele so nastale vsled parcelacije nekdanj gospod Fran Omersovega stavbenega zemljišča v Kokriškem predmestju v Kranju.

Cena je jako nizka in primerna in znaša kupnina za posamezne parcele od 800 K naprej.

Natančnejša pojasnila daje lastnica teh parcel, to je:

gospa Pavla Sajovic v Tacnu,
stavbenik Josip Fuso v Kranju in
odvetnik Dr. Josip Furlan v Ljubljani.

1310

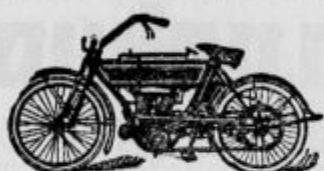
Vprašajte Vašega zdravnika!

Salzschlirfski Bonifacijev vrelec

zdravi trganje in temu sorodne bolezni. Nedosežen v svojem učinku. Natančnejše prospekte, priznanja itd. zastonj od

Rosanis & Winter, Dunaj III, Marxergasse št. 8.

Glavna zaloga v Ljubljani: Mih. Kastner in A. Šarabon; dobi se tudi v vseh lekarnah in drogerijah.

Zastopstvo le prvovrstnih to-
varen in priznano najboljših
koles „KINTA“ modeli 1912

Karel Čamernik & Ko.

Ljubljana, Dunajska cesta 9—12.

Speciaina trgovina s kolesi, motorji, avto-
mobili in posameznimi deli.

Mehanična delavnica prvega razreda za vsa v
to stroko spadajoča dela in popravila.

Garaža za avtomobile. Zaloga pnev-
matikov za avtomobile, motorje in kolesa. —
Popravila pnevmatikov potom vulkaniziranja.
— Bencin in olje za vse vporabe. — Izposo-
jevalnica koles. — Sola za vožnje z vsemi
vozili. — Interesantom smo s strokovnimi po-
jasnili brezplačno na razpolago.

1144

Srečke v korist „Slovenski Straži“!

Turška srečka. Šest žrebanj vsako
400.000 in 200.000 frankov.

Prihodnje žrebanje 1. junija 1912.

Mesečni obrok 4 krone 75 vln.

Vsaka srečka mora zadeti najmanj 230 kron.

Že po vplačilu prvega obroka ima
kupec izključno pravico do dobitkov.

Različne druge skupine srečk s 7 do 18 žrebanji vsako leto na mesečne obroke po
K 3-25, K 5-50, K 11—, K 15-25 in K 23—.

Pojasnila daje in naročila sprejema za Slovensko Stražo gosp. Valentin Urbančič,
Ljubljana, Kongresni trg 19.

Izredno ugodna skupina s 15 žrebanji
vsako leto:

1 turška srečka.

1 srbska srečka iz l. 1888.

Glavni dobiček 100.000, 75.000 in 20.000 frank.

1 dobitni list 3 % zemlj. srečk iz l. 1880.

Glavni dobiček 90.000 kron.

1 srečka dobrega srca.

Glavni dobiček 30.000 in 20.000 kron.

Mesečni obrok za to skupino 6 kron 25 vln.

»DIE ZEIT«, zelo razširjen dunajski list, piše v št. 2908, Dunaj, sobota, dne 29. vino-
taka 1910, na strani 10 pod naslovom: Narodnogospodarska revija »Časac«. Dalje »NAŠ
OTROK!« Casopis za vzgojo in varstvo otrok, Dunaj, V. letnik, št. 2, koncem maja 1907.
— Potem: »NARAVNI NAČIN ZDRAVLJENJA!« Glasilo za praktično higijeno na Dunaju
decembra 1910. št. 421, 22. letnik pišejo sledeče:

Varčne gospodinje!

Dočim daste za vsa druga otročja redilna sredstva 1 do 3 K, velja »SLADIN« ali dr. pl.
Trnkóczy-ja »SLADNI ČAJ« 1 zavojček z 1/2 kg samo 50 vln. Na tisoče otrok ga zavživa
z najboljšim uspehom. — Glavne zaloge v Ljubljani lekarna Trnkóczy, zraven rotovža;
na Dunaju v lekarnah Trnkóczy: VIII, Josefstädterstrasse 25; III, Radetzkyplatz 4; V,
Schönbrunnerstrasse 19; v Gradcu, Sackstrasse 3.
Razpošiljanje po pošti. — Prva največja eksportna trdka. — Preizkušeno lekarniško
blago. — Drogijske cene. — Mastin za živinorejce. — Telefon št. 190.

Elektrotehniška delniška družba

prej

1018

Kolben in dr. Praga-Vysočany.

Dinamo stroji, elektriški motorji. Naprave za elektriško razsvet-
ljavo in prevajanje elektriške sile. Električni obrat vseh
vrst. Ventilatorji. Turbo-generatorji, elektriške železnice
in lokomotive, žerjavi in dvigala. Obločnice in žarnice
vseh vrst.

Vodne turbine vseh sestav, (Francis, Pelton). Točna, cena in
hitra popravila vseh elektriških strojev od drugih tvrdk. Vse
potrebe za inštaliranje.

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. Izdajanje čekov, nakaznic
IN KREDITNIH PISEM
za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIVIL. BANČNA IN MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA
Aksijski kapital: 50.000.000 kron.
„MERKUR“ DUNAJ I., WOLLZEILE št. 1.
Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Gablonz, N. Graslitz, Krakov,
Litomerice, Moravski Zumpperk, Mödling, Meran, Novi Jičín, Plzeň, Praga,
Liberec, Teplice, Senov, Dunajsko Novomesto, Cvičava.

NAKUP IN PRODAJA
vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev,
akcij, prioritet, zastavnih, srečk itd., itd.
Zavarovanje proti izgubi pri žrebanjih srečk in vredn. papirjev
Prospekte in cenike premij zastonj in franko

Razne stvari.

Amerikanka v osrednji Afriki. Amerikanka miss Ida Simonton je nedavno dokončala svoje potovanje skozi najdivjeje pokrajine osrednje Afrike. Potovala je ob toku reke Ogobe, ki teče nedaleč od nemške kamerunske meje vspejedo s Kongom, in ob kateri žive najdivjejša ljudska plemena, katerih žrtev sta postala tudi nedavno dva Francoza. Ne samo, da je bilo potovanje Ide Simonton varno in prijetno, imela je tudi dovolj priložnosti, da se je nasmejala iz vsega srca, zlasti še, ko ji je okoli dvajset zamorskih kraljev ponujalo krono in sree. Iz tega bi se dalo sklepati, da je miss Ida lepa kakor vila, kar pa ni in čemur tudi sama oporeka. Ljudožrski glavari so bili le zaradi tega tako zaljubljeni vanjo, ker je bila prva bela žena, ki so jo videli. Miss Ida pripoveduje zelo zanimivo, kako jo je zaprosil za roko poglavar iz Orunga, ki je potoval več dni, samo da jo je izsledil in ji položil svoje bogastvo pred noge. Ta glavari je imel dvanaest žena in Amerikanka mu je smeje pojasnila, da noče biti trinajsta. Tedaj pa ji je povedal, da pripravljeno spoditi eno svojih žena proč in dati njej prvenstvo. A ko se je še upirala, je rekel: »Vem, zakaj se braniš, zato, ker si tako suha. A pri meni bi se kmalu zredila.« Črnci smatrajo namreč ženo za lepo jo je komaj videti iz tolšče. Črnci pitajo suhe ženske z banami in kruhom. Od banan postanejo take, da se ob svatbi komaj gibljejo. Miss Simonton je morala postopati zelo zvit, da je odbila prošnje ognjevitih črnih glavarjev, ki so ji obetal, da jo bodo zredili kar je največja sreča za črkinje. Nesrečni ženini niso mogli umeti kako more odbiti ženska tako sijajno življenje. V večini slučajev se je snubenje končalo z begom mlade in smeje Amerikanke.

K nesreči »Titanica«. Danski listi ostro napadajo Marconijevo družbo in njene telegrafiste zaradi njihovega postopanja. Danski parnik »Borna« je bil po potopu »Titanica« v neposredni bližini »Carpathije«, ki je ravno sprejemala na krov rešence. Na vprašanje danskega parnika, ali naj pride na pomoč, je dobil s »Carpathije« odgovor: »Počakajte! Kapitan je pripravil čolne in ponudil ponovno svojo pomoč, narkar je »Carpathia« vprašala: »Ali rabite vi aparate Marconijeve družbe? Jaz imam drugače povelje, naj ne dam nobenih informacij.« Na odgovor, da rabi danski parnik sistem de Foresta, je odgovorila »Carpathija«: »Potem pa molčite.« — Iz Londona poročajo, da se je preiskava o nesreči »Titanica« pričela 2. maja. Razpravo je otvoril lord Mersey, predsednik preiskovalnega sodišča, z sožalno izjavo sorodnikom ponesrečenec »Titanica«. Sir Rufus Isaacs je izjavil kot zastopnik trgovskega ministrstva, da se mora preiskava vršiti zelo skrbno in natančno. Razne interese zastopa 60 odvetnikov.

Amerikanska liga za izseljence je imela dne 3. aprila sestanek, kjer so razpravljali o važnem vprašanju, ali naj se omeji naseljevanje v Ameriki sploh, ali naj se tok evropskih izseljencev vodi mimo preobljudenih industrijskih mest na deželo, kjer bodo v farmah pri poljskem delu bolj na mestu. Benet, bivši član kongresa (ameriškega parlamenta) je predsedoval temu sestanku in je izvajal tako-le: »Mi ne želimo zmanjšanja naseljevanja v Združenih državah, marveč hočemo samo pravilno razdeliti naseljence po vseh delih Unije. Za časa krize v letu 1907. se je tisoč in tisoč naseljencev vrnilo v Evropo, ker niso dobili posla v tovarnah in rudnikih, v Kanadi je pa gnilo sadje, ker ni bilo delavcev, da bi ga spravili z dreves. Jaz ne vem, ali bi mogle Združene države napraviti kaj za razdelitev emigrantov, vem pa, da more jutri že dobiti delo 75 tisoč delavcev na ameriških farmah.« Na ta izvajanje, ki so našla le malo ugovorov, je sprejela liga predlog, da se evropske delavce naseli po farmah. S tem se bo tudi za naše izseljence, ki so povečini kmetijskega stanu, izboljšal položaj, ker jim bo s tem dana možnost, da svoje znanje in izkušnje pozneje kdaj, ko se povrnejo domov, obrnejo v prid domačemu poljedelstvu, medtem ko so dosedaj doma pomnoževali fabriški proletarijat in se izogibali zdravjšemu poljskemu delu.

Domovina kliče! Z Dunaja poročajo: 68 Rusinov, ki so se izselili v Argentinijo, se vrača nazaj v Avstrijo, ker se je v Argentiniji razširila vest, da je na Dunaju izbruhnila — revolucija in da je cesar v nevarnosti. Vsi poizkusi avstrijskega konzulata, pomiriti ljudi in jih prepričati o neresničnosti vesti, so ostali brez uspeha. Rusini so se vkrkali na ladjo, ki plove v Trst, odkoder bodo potovali na Dunaj, kjer se bodo prepričali, da vlada popoln mir.

Praktični in priročni informator ter kažipot za Kranjsko je pravkar izšel

Knjiga obsega 808 strani in vsebuje nad 50.000 naslovov. Razdeljena je v tri dele.

I. DEL vsebuje kolkovne lestvice, pošne določbe, *tabele* za izračunanje dni in obresti, vrednost tujega denarja v kronski vrednosti, *razmerne tabele* med staro ploskovno mero in novo, med staro in novo telesno mero, med miljami in kilometri, za osebno dohodarino, vojaško takso, uvozno carino, *preračunjevalne tabele* denarnih vrednosti domačega in tujega denarja, stare ploskovne mere v novo ploskovno mero in narobe, cene, ako je dana površina v stari meri za novo mero in narobe, *tarifo* odvetnikov, notarjev, zdravnikov in duhovščine, *c. kr. državne železnice* uradi, uradništvo in postaje v področju ravnateljstev v Trstu in Beljaku, *c. kr. priv. južne železnice* uradi, postaje in uradništvo v področju obratnih nadzorništev v Trstu, Gradcu in Celovcu, *c. kr. poštna uprava* za Trst, Kranjsko in Primorsko, *statistika* sokolske zveze, zveze Orlov, Ciril in Metodove družbe, Slov. straže, slov. časopisov ter končno seznamek vseh društev na Kranjskem.

ADRESAR

I. splošna naslovna knjiga za KRAJNSKO

II. DEL obsega *zastopnike* dežele v državnem zboru in člane gosposke zbornice, politično, finančno, sodno, deželno, šolsko in cerkveno *upravo*, odvetnike, notarje, zdravnike, živinozdravnike, lekarnarje, zdravilišča, poljedelstvo, veleposestva, rudarstvo, ribištvo, c. kr. gozdno domensko upravo in vse uradništvo, duhovščino in učiteljstvo, vojaško upravo s častniki 3. voja, trgovsko in obrtniško *zbornico*, banke, hranilnice, zavarovalnice, *zadružništvo*, *industrijska in eksportna podjetja*, *trgovce in obrtnike* sploh, *hotelski naslovnik*.

III. DEL knjige vsebuje razdelitev mesta *Ljubljane* v okraje, župnije, ulice, občinsko *upravo* kot občinski svet, magistratne urade in uradništvo ter splošni naslovnik.

IV. DEL knjige tvori *krajevni repertorij*.

Vsebina knjige je označena poleg slovenskega jezika tudi v nemščini in laščini, posamezni znaki pri hotelskem naslovniku in krajevnem repertoriju so poleg tega pojasnjeni tudi v češčini.

Cena tej obširni, za vsakega inteligenta, osobito pa za trgovino in obrt zelo važni knjigi je

K 10.-

1542

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Prodaj enonadstropno vilo

z velikim, dobrourejenim vrtom pod smrečjim gozdom na lepem prostoru pod Rožnikom, kamor zahajajo na počitnice tujci; oddaljeno od Ljubljane 10 minut, davka prosto še 12 let. Vse ugodnosti kakor v mestu. Cena po pogojih. Naslov pove upravištvo „Slovenca“. 1383

Domača tvrdka.	
Modni salon	
Marija Götzl	
Zidovska ulica št. 8.	
Največja zaloga vsakovrstnih slamičkov, športnih čepic in oblik zadnje novosti pravkar došla.	Točna postrežba.
Zalni klobuki vedno v zalogi.	
Razno-raten nakit, svila in druge modistovske potrebščine v veliki izbiri.	
Modelni klobuki so cenj. damam na ogled samo v trgovini.	
Za obilen poset se priporoča. Z veselošovanjem Marija Götzl.	
Za modistino vse modno potrebščino z zmernim popustom.	

80 hektolitrov najboljšega

rizlinga

po 56 K se prodaja. — Več 1527

se izve pri **C. Harnischu,**

Zagreb, Preradovičeva ul. 40

Cen nakup

Ako se naznani, kaj se potrebuje, pošljem vsakemu ostanke dobre domače tkanine, kot: kanafase, oksforde, cefire, platno, tkanine, delene, krizete, brisače, saten, pisano tkanino itd., franko po povzetju

40—50 m I. kakovost K 17.—
40—50 m II. kakovost K 22.—

Fran Maršik, domači tkalec,
Češka Černa, pošta Nachod, Češko.

Najizvrstnejše in najboljše tamburice izdeluje in razpošilja prva sisaška tovarna tamburic

J. STJEPUŠIN

Sisak, Hrvatsko.

Odlikovana na pariški razstavi l. 1900 in na milenijski razstavi l. 1896. Poleg tamburic in skladb za tamburice ima v zalogi tudi razna druga godala (glasbila) kakor: gosli, citre, kitare, mandoline, okarine itd., za katere se pošlje poseben cenik s slikami. Velik ilustrovan cenik se pošlje vsakemu poštne prosto in brezplačno. — V isti tovarni izhaja tudi strokovni tamburaški mesečnik (časnik) z naslovom »Tamburica«, ki prinaša poleg pouka tudi krasne tamburaške skladbe in velja na leto le 8 K. 1119

Konfekcijska trgovina

in 970 50

zavod za izdelovanje oblek po meri

A. Kunc, Ljubljana

Dvorski trg Zidovska ulica

priporoča svoje izborne izdelke

vsakovrstnih pomladnih oblačil.

Strogo solidna postrežba.

Najnižje, stalne cene.

Ilustrovani ceniki na razpolago!

Natakarica

poštena, ki ima nekoliko kavcije, se sprejme blizu kolodvora. Kje, pove uprava „Slovenca“

1539